

RUSU KAVALERIJA PRIEŠ NACIU MAŠINAS

RUSAI PRISIPAŽISTA TRAUKIMASI ŠIAURĖS IR PIETINIAME FRONTE

Kavalerija Naudojama Kautynėse Prieš Nazių Mechanizuotus Karius

MASKVA, rugp. 11. — Sovietų dienraštis Pravda praneša, kad rusai Ukrainos frontan pasuntę kavaleriją. Anot Pravdos, sovietai raiteliai, maršalo Simono Budenny, kuris pats yra vienas iš Rusijos geriausių joikių, puola fronto ugnin ir ten nuo arklių nušokę kaujasi.

(Karo žinovai Anglijoje ir šioje šalyje žinojo apie kavalerijos pasiumimą frontan, žiūri rusus esant desperatiškoji kovoj už išlaikymą Ukrainos.)

MASKVA, rugp. 11. — Raudonoji armija, laudies milicijos sustiprinta, laikosi stipriai centralinėje fronto dalyje, bet oficialūs pareiškimai pripažįsta, kad sovietų kariuomenė tapo atitraukta šiauriniame ir pietiniame sparne, Leningrado ir Ukrainos fronte.

Kautynės tebesitęsia Smolensko ir Biala Tserkov apylinkėse, ir pietus nuo Kijevo, pažymėjo sovietų komunikatas, išleistas pirmadienį. Vėlesnis biuletenis pridėjo, kad smarkūs mušiai vyksta ties Ūman, pusiaukelėj tarp Kijevo ir Odesos, ir ties Solsti, ir pietus nuo Leningrado.

Bombardavo Maskvą

Sovietai raportuoja, jog penki nacių lėktuvai buvo numušti per vokiečių orinį puolimą ant Maskvos, naktį iš sekmadienio į pirmadienį. Alarmas tęsėsi 4 valandas ir 15 minučių.

Rusai prisipažįsta, kad užmušta civilų žmonių ir padegta pastatai, bet bendrai paėmus, sovietai sako, puolimas buvęs silpnas, nes rusų anti-lėktuvinės baterijos vėl neleidė nacių orlaiviams užlėkti virš sostinės.

(Vokiečių komunikatas pasiskelbė, kad didelė bomba patalė į vieną Kremliaus pastatą.)

Laikraštis Bolševik praneša, kad Maskvos gyventojai mokomi gatvės kautynių su granatomis, šautuvais ir durtuvais.

(Patikimi šaltiniai J. V. vakar pareiškė, kad pagaliau šion šalin atėjo užtektinai naujos informacijos, sudarymai pilnesnio vaizdo apie vokiečių strategiją. Tas vaizdas yra toks: naciai Smolenską paėmė liepos 16 d. Bet nuo to laiko iki šandien, vokiečiai nepažengę daugiau negu pora mylių nuo tos vietos.

(Remdamiesi naujai gautomis žiniomis ir diplomatiniais raportais Londone ir Washington, stebėtojai mano, kad vokiečiai sužiniai iš Smolensko nebandė tolyn stumtis. Naciai esą, norėję, kad rusai ton fronto vieton sutrauktų savo stipriausias pajėgas "apgynimui" Maskvos ir tuo susilpnintų šiaurinį ir pietinį ilgojo fronto sparną. Tą sovietai, matomai, ir padarė.

(Vėliausi pranešimai iš fronto, net pačių rusų komunikatai, šandien parodo, kad ištikro, sovietai vokiečius sulaukė Smolensko fronte, bet šiaurėj

Sovietai Ukrainos Fronte Traukiasi Atgal, Sako Naciai

BERLYNAS, rugp. 11. — Vokiečių mechanizuotoji kariuomenė sekmingai stumia Raudonąją armiją atgal derlingoje Ukrainoje, praneša nacių karavadoybė. Vokiečių ofensyva vyksta į pietus nuo Kijevo, link didžiojo Odesos uosto.

Naciai sako, kad rusų kariuomenė pietuose pakėlė "labai didelius nuostolius" vyrais ir reikmenimis ir kad sovietai traukiasi. Rusai, girdi, stengiamiesi išgelbėti padėtį, frontan pasiumtę "prastenes rūšies" karių papildymui išmūstyti eilių.

Kitose fronto dalyse, anot nacių teigimo, "operacijos vykdomos pagal planą." Pareiškiam, kad vokiečių aviacija vėl bombardavo Maskvą ir išmetė "daug tonų" bombų. Pažymima, kad ypatingai apmėtyta "ginklų dirbtuvės šiaurės-vakaru ir rytinėje miesto dalyje."

Naciai sako, kad Ukrainos kautynėse vokiečiai vėl vartoja žnyplių taktiką ir deda pastangas apsupti svarbias sovietų pajėgas, kurioms vadovauja maršalas Simonas Budenny. Bet komunikatas nepaduoda šių kautynių pozicijos.

Rusų Lėktuvai Vėl Bombardavo Nacių Sostinę

BERLYNAS, rugp. 11. — Naktį iš sekmadienio į pirmadienį, lėktuvai atskridę iš šiaurės rytų (Rusijos pusės) bombardavo Berlyną, nacių aukšti pareigūnai pareiškė. Bet nurodoma, jog "keili atskiri" lėktuvai, kuriems pasisekė prasišverbti pro smarkią vokiečių anti-lėktuvinę ugnį, padarė labai mažai nuostolio. Pažymima, kad prieš-lėktuvinėms baterijoms, kurios saugoja Berlyno centrą, visai nereikėjo atidengti ugnies.

Numato 10 Metų Karą

ROMA, rugp. 11. — Italy žurnalas Critica Fascista, kurį redaguoja švietimo ministeris Giuseppe Bottari, sako, kad "šis karas gali užsitęsti 10 metų" ir ragina italus pasiręgti tokiam galimūmūi.

Rusų Lakunai Dekoruojami Už Narsumą.



M. Kalinin (kairėje), SSSR vyriausiojo sovieto prezidiumo pirmininkas, kalbasi su rusais lakunais, kuriems įteikta medaliai už narsumą kovose prieš vokiečius. Paveikslas atsiųstas iš Maskvos per radiją.

Armijos Terminu Neprailginimas Blogai Atsilieps Tarptautinėje Padėty: Hull

WASHINGTON, D. C., rugp. 11. — Valsitybės Sekretorius Hull pareiškė, kad jei Kongresas neprailgins armijos tarnybos termino, tai tas paliks "labai blogą" psichologiską efektą tarptautinėje padėty. Šį pareiškimą sekretorius padarė pasikalbėjime su spaudos atstovais.

Kvočiamas, jis atsisakė armijos tarnybos termino prailgimo klausimą apkalbėti smulkmeniškiau, bet pabrėžė, kad jei prailginimas nebus nubalsuotas, tai tas blogai atsilieps ant Amerikos užsienio santykių.

Į klausimą ar dabartiniai pavojai yra užtektinai dideli, kad pateisintų prailginimą, Hull atsakė, vien tik kasdieninių laikraščių antraštės turėtų parodyti, kad pavojus egzistuoja.

Nacių "Turistai" Apleidžia Portugaliją, Nesiseka

LISBON, rugp. 11. — Hitlerio "vokiškieji turistai", kurių buvo prisivisusi visa Portugalija, paskutiniu laiku pradėjo apleisti šią šalį šimtais. Tuo pačiu ir nacių propaganda portugalų laikraščiuose nutraukiama kaip "bevertė ir ne efektyvė."

Amerikos laikraštinkai patvirtė, kad "turistus" ištraukia Berlynas ir daugelį jų siunčia į rytų frontą.

Bet naciai Portugalijos nepalieka ramybėje. Jų vėl ausias "ginklas" yra radijo kalbos taidomos portugalams. Kas vakar naciai per radiją skelbia portugalams apie grėsimą jiems pavojų iš šiaurės Amerikos. Prezidentas Rooseveltas nupiešiamas kaip didžiausias niekšas, kuris tyko užgrobti Portugalijai priklausančias salas Atlanto vandenynė.

Prezidentą Rooseveltą naciai vadina "diktatoriumi", žydišku kapitalizmo gynėju ir laisvu masonu, kuris "gengsterio metodu grasina vakarų pasaulio saugumą ir taiką."

Bet, kaip Amerikos laikraštinkai, sueina į platų kontaktą su portugalais, atranda, ta nacių propaganda randa stebėtinai mažą skaičių tokių, kurie įtikėtų. Portugalija, išbuvusi šešis šimtus metų draugiškuose santykiuose su Anglija, tebėra Britanijos simpatikė.

Dėl Spartesnės Statybos Laivynas Bus Gatavas Anksčiau

WASHINGTON, D. C., rugp. 11. — Pagreitinta karo laivų statyba, siekianti iki 12½ nuosimčių ant kiekvieno laivo, duos ti šią šalį šimtais. Tuo pačiu ir nacių propaganda portugalų laikraščiuose nutraukiama kaip "bevertė ir ne efektyvė."

Nebent įvyktų kokių rimtų komplikacijų su darbu arba karas, tai J. V. laivynas bus "užtektinai gatavas" apginti šią šalį tuo pačiu kartu abiejuose — Atlanto ir Pacifiko — vandenynuose 1944 metais, jie pareiškė. Originalūs planai numatė, kad laivynas nebus gatavas iki 1946-7 metų.

O R A S

Gražu, žymiai vėšiau; aukščiausia temperatūra 85 laipsniai.

VĖLIAUSIOS NAUJIENOS

— Prezidentas Rooseveltas autorizavo federalinę rezervų tarybą imtis teisėtų žingsnių kontroliavimui pardavinėjimo išmokėjimais, tikslu apsaugoti nuo infliacijos.

— Berlyno radijas praneša, kad sovietų kariai tekini traukiasi iš fronto Ukrainoje ir kad jie užplūdo kelius bei vieškelius. Naciai sako, jų lėktuvai puola bėgančius karius ir juos bombarduoja.

— Gen. Weygand sugrįžo Afrikon iš Vichy, nedalyvavęs ten įvykusiame ministerių kabineto posėdy.

— Atstovų Butas šandien svarstys Armijos tarnybos prailginimo klausimą.

Japonija Pastatyta Ant Pilnos Karo Padėties Pamatų

TOKYO, rugp. 11. — Japonijos vyriausybė nutarė įgyvendinti pilnas generalinės mobilizacijos akto provizijas, pastatydama visą šalį ant pilnų karo padėties pamatų. Valdžia savo žinion perėmė biržą ir vandens transportaciją.

Mobilizacijos aktas buvo paskelbtas 1938 metų gegužės mėn., po to kai japonai įsitikino, kad karas Kinijoje užsitęs ilgą laiką.

Kiniečiai Pramato Japonijos Užsimojimą Sibiro Adresu

PEIPING, rugp. 11. — Stebėtojai šiame šiaurinės Kinijos mieste, visai arti japonų dominuojamos Manchukuo ir Mongolijos, numato, jog Japonijos kariški veiksmai yra taikomi prieš sovietų Sibirą, o ne Tailandiją. Jie taip pat mano, kad veiksmai prieš Sibirą gali prisidėti bėgy sekančių kelių dienų.

Svetimų valstybių karo žinovai Shanghaij, vienok tebe tvirtina, kad Japonija pasikels prieš Sibirą tik tada, kada ji bus įsitikinusi, jog Rusijai Europoje grėsia neišvengiamas žlugimas.

SANTIAGO, Chile, rugp. 11. — Stiprus žemės drebėjimas buvo pajustas pietinėje Chile dalyje, sekmadienį.

PRAŠO J. V. VYRIAUSYBĘ PERIMTI LAIVŲ STATYBOS DIRBTUVES

Prancužų Likimas Gludi Ginče Tarp Darlan ir Weygand?

WASHINGTON, D. C., rugp. 11. — Sostinė pasiekiančios žinios iš Vichy duoda pamato tikėti, kad neokupuotojų prancužų vyriausybė nesusitarinama dėl bendradarbiavimo su naciais. Gauti pranešimai sako, kad vice-premjeras Darlan ir gen. Weygand keliais atvejais smarkiai susibarė. Darlan stoja už piną pasidavimą bendradarbiavimui su Hitleriu, o Weygand sakoma, yra priešingas.

Sudėjus visą turimą informaciją apie Vichy vyriausybės dilemą, čia Washingtone gaunasi toks vaizdas: Berlynas nori iš naujo pradėti kovas Libijoje, kaip tik oras kiek atvės. Tan lygiui Hitleris nori prancužų pagelbos — neri, kad prancužai leistų transportams pravažiuoti per Prancužijos Toulon ir Afrikos Eizertą link Egipto.

Darlan su šiuo nacių planu sakoma, entuziastiškai sutinka, bet Weygand — ne.

Vokiečiai dukta, nacių kontroliuojama Paryžiaus spauda taip pat šandijasi, o Ispanijos diktatorius Franco, Hitlerio liepiamas, net kariuomenės Ispanų Marokan daugiau sutraukė — grąsinti Weygandui. Visas tas nervavimas eina dėlto, kad Weygand Afrikoje turi stiprias prancužų karines pajėgas, kurios jo įsakymu galėtų lengvai atsukti prieš Aš Afrikos dykumose.

Washingtonė vyrauja nuomonė, kad nesusitaikymas tarp Darlan ir Weygand gali nusverti visą Prancužijos likimą.

Cudahy Prašo F.D.R. Panaudoti J. V. Jėgą Ir Prestižą Taikai

MILWAUKEE, Wis., rugp. 11. — John Cudahy, buvęs J. V. ambasadorius Belgijai, sekmadienio vakare pasakė per radiją kalbą, kurioje ragino Jungtines Valstijas panaudoti savo jėgą ir prestižą taikos įgyvendinimo labui.

"Tegul Prezidentas, su Kongreso sutikimu, pasiulo amerikonišką taikos programą su nauja pasaulio tvarka paremta tautų draugiškumu. Tegul pasaulio suvereniją tarptautinę vyriausybę užtektinai pajėgingai įgyvendinti patvarkymus, kuriais bus išspręsta ekonominis, socialinis ir politinis įtempiamas, gludintis neužsibaigiančių Europos karų dugne," Cudahy sakė.

Darbietis Kritikuoja Churchillį Už Nesidalinimą Darbu Su Kitais

LONDONAS, rugp. 11. — Emanuel Shinwell, darbietis parlamento atstovas, pasakė karštą kalbą, kurioje kritikavo Premjerą Churchillį už "norėjimą būti premjeru ir visą kuo." Shinwell sakė, kad Churchillis per daug pareigų sau užsidėjęs ir nerodo noro padalinti darbą tarp didesnio skaičiaus žmonių.

KEARNY, N. J., rugp. 11. — The Federal Shipbuilding & Drydock kompanija pasiuntė teigiamą Laivyno sekretoriui Knox'ui, pasiūlydama Jungtinių Valstybių Laivynui perimti jos laivų statybos dirbtuves. Telegrama pažymėjo, kad dirbtuvės galima "perimti ir operuoti tučtuojau".

Telegramą pasirašė kompanijos prezidentas L. H. Korndorff. Jis pareiškė, kad kompanija yra pasirėngusi pilnai kooperuoti su Laivyno departamentu.

Kearny jarduose darbas sustojo prieš keturias dienas, kada 14,000 darbininkų sustreikavo, kompanijai ir Marine and Shipbuilding Workers unijai nesusitaikius dėl naujo kontrakto. Disputa iškilo dėl atlyginimo.

Šios dirbtuvės turi beveik pusės bilijono dolerių vertės apaugos užsakymų.

Smolenskas Tapo Paverstas I "Pelenų Miestą"

BERLYNAS, rugp. 11. — Amerikietis laikraštinkas Alvin Steinkopf, dabar keliaująs su nacių kariuomene rusų frontėje, praneša, kad jis aplinkė Smolenską, bet vieton miesto jis radęs tik nykų pelenų ir nuodegulių plotą.

Jis paklausė vokiečių karininką, kiek Smolenskas nukentėjęs ir naciis atsakė, kad 90 nuosimčių tapo visiškai sunaikinta. Nacių tvirtinęs, jog miestą sunaikino besitraukiantys rusų kareiviai, pildydami Stalino įsakymą "išdegti viską".

Iš Smolensko 160,000 gyventojų, šandien ten pasilikę tik apie 20,000 žmonių.

Laikraštinkas praneša, kad Smolensko apylinkė apžiūrėjo iš oro ir atrado, kad kaimiečiai Stalino įsakymo "išdegti viską" nevisur išpildė.

Šveicarija Demobilizavo Daug Savo Kariuomenės

BERNAS, rugp. 11. — Šveicarija demobilizavo didelę dalį savo kariuomenės, nes, anot Dr. Karl Kobelt, karo departamentas viršininko, šiuo metu neatrodo, kad šalies nepriklausomybė būtų pavojuje.

Kita demobilizacijos priežastis yra išlaidų mažinimas. Šveicarijos armija buvo pilnai mobilizuota per netoli du metus ir atsėjo po 3,500,000 frankų (\$812,700) kasdien. Tokios milžiniškos išlaidos pajusta šalies ekonomijai.

Per Rugpjūčio MENESĮ

NAUJIENŲ RASTINE BUS atidaryta
KASDIEN NUO 8 VAL. RYTO IKI 8 VAL. VAKARO.
Šeštadieniais TIKTAI IKI 4 VAL. POPIET.
Sėkmadieniais BUS Uždaryta.
"NAUJIENŲ" ADM

SVEICARIJOS LAIKRAŠTIS APIE SUKILIMĄ LIETUVOJE

Žinomas prancūziškosios šveicarijos dienraštis "Tribune de Geneve" įsidėjo straipsnį apie sukilimą Lietuvoje prieš bolševikus. Šio straipsnio vertimą čia pateikiame:

"Jeigu vokiečiai taip greit galėjo pralaužti rusų frontą šiaurėje, skubiai pasiekti Minską ir Rygą, sunaikinti prie Balstogės didžiules sovietų pajėgas, jie turi būti dėkingi narsiajai mažajai Lietuvai: tai įrodė tas faktas, kad pietų fronte — Voluinėje, Galicijoje ir Besarabijoje raudonoji armija atkakliai ginasi ir tvirtai laiko savo įsitvirtinimus. Todėl bus įdomu susipažinti su lietuvių kova už nepriklausomybę, remiantis tomis žiniomis, kurios yra gautos vakarų Europoje, o taip pat padaryti išvadas dėl ateities operacijų, nes lietuviai nėra vienintelė nerusų tauta, įjungta į dabartines SSSR sienas.

Vokiečių kariuomenės ataka prasidėjo birželio 22 d., 3 val. rytą. Lietuvių revoliucija iškilo tą pačią dieną po piet Vilniuje ir Kaune. Labai žiaurios gatvių kovos įvyko tarp sovietų pajėgų ir lietuvių gyventojų. Lietuvių gyventojai buvo palaikomi

tautinės gvardijos, kuri visame krašte priskaitė 110,000 žmonių. Ši gvardija (autorius turi galvoje šiaulių Sąjungą. Musų pastaba), susiorganizavusi dar prieš bolševikų okupaciją, galėjo bent dalinai išsaugoti savo ginklus, juos susilpindama. Tačiau ginklų turėta tikrai šautuvų ir kokių tuziną kulkosvaidžių. Visos lietuvių kariuomenės armijos, prie tautinės gvardijos prisidėjo "lietuvių nacionalinis korpas", kurį sudarė lietuvių armijos likučiai, įjungti į raudonąją armiją ir sudarę dvi divizijas. Lietuvių karininkai buvo suimti, išvežti arba sušaudyti, bet jų visgi šiek tiek liko. Raudonoji valdžia buvo nutarusi šį korpą paleisti, bet vokiečių-rusų karas tatau sutrukdė. Tokiu būdu lietuvių korpas galėjo dalyvauti kovoje. Jis nusikratė sovietiškais vadais ir pasiskyrė vadu energingą pulkininką Bobelį. Pulk. Bobelis pasiūliko krašte, nors sovietų įstaiigos už jo galvą paskyrė aukštą premiją. Jis slapstėsi pas ukinkus, nors kiekvienas jų negalėjo jo laikyti daugiau kaip vieną savaitę. Puikiausias lietuvių patriotiškojo įrodymas yra tas faktas, kad pulk. Bobelis galėjo vesti tokį gyvenimą vienuolika mėnesių ir kad jis nebuvo nė kartą išduotas.

Sovietų okupacinę kariuomenę Lietuvoje, susidedančią iš 500,000 žmonių, sudarė daugumoje kariai, nemoką rusų kalbos, butent, kalmukai ir kirgizai iš rytų Pavolgio. Ar Maskva bijojo kariuomenės kontakto su lietuvių tauta, tik senesniai sovietizuotos? Faktas yra tas, kad kariuomenė buvo apgyvendinta provincijoje, o ne miestuose. Tokiu būdu sukilimas galėjo kilti Vilniuje, Kaune ir Šiauliuose. Tačiau lietuviai nebutų galėję išsilaikyti Kaune ir Vilniuje dvi dienas, o Šiauliuose

keturias dienas, jeigu vokiečių aviacija nuo pirmų valandų nebutų dominavusi ore ir nesunaikinusi aerodromų. Didelis lietuvių nuopelnas vokiečių atžvilgiu buvo tas, kad jie laikė tris svarbiausius tiltus per Nemuną ir Nerį. Tokiu būdu von Reichenau armija, pradėjusi žygį Suvalkuose, galėjo eiti prie kin Minsko ir Daugavpilio kryptimis.

Šiaulių apylinkėje rusai galėjo ilgai išsilaikyti. Jie jau iš anksto suėmė apie tūkstantį lietuvių inteligentų. Šie žmonės GPU buvo išgabenti Rusijon ir apie jų likimą nieko nežinoma. Šiame rajone kova buvo nepaprastai kruvina. Šiauliai yra pramonės centras su 60,000 gyventojų. Ypač atkakliai prieš sovietus kovojo lietuvių darbininkai, kuriems Maskva pažadėjo aukso kalnus, bet praktikoje jie buvo prirakinėti prie masinių stachanoviškas metodus, įvestais kaip ir visoje sovietų Rusijoje. Tad sukilimas buvo visuotinis, visos tautos. Sovietai buvo užklupti netikėtai. Tai įrodo, kad lietuvių projektų sekretai buvo gerai išsaugoti. Tai įrodo pavyzdinę patriotiškumą, nes beveik visa tauta buvo pašvęsta į šį sekretą. Lietuviai, paleidę į šią kovą apie 150,000 žmonių ir tai blogai ginkluoti, įrodė didelį narsumą, nes kova buvo labai kruvina. Viename Kaune buvo palaidota 1,300 žmonių. Vilnius ir Kaunas nustojo 12,000 gyventojų. Aukų skaičius yra dar didesnis Šiauliuose.

Galima statyti klausimą, kodėl lietuviai taip vieningai pastatė ant kortos savo egzistenciją, ruošdami sukilimą, kainojusį pasibaisėtiną aukų, jeigu po nusikratytos sovietiškos okupacijos atėjo kita svetima okupacija? Atsakymą teikia padėtis, sudaryta Lietuvoje po vienerių bolševizmo metų.

Kai 1940 metų birželio mėnesį visiems paaiškėjo, jog Maskva vykdo aneksiją, vieną pabėgo, kiti bandė prisitaikinti. Keili tūkstančiai lietuvių pabėgo Vokietijon dar prieš sovietizaciją. Tarp jų buvo daug karininkų. Tačiau po to, kai sovietai įsitvirtino Lietuvoje, pabėgimas pasidarė labai sunkus. Maskvos vyriausybė pasienyje įrengė 3 kilometrų platumo juostą, kurioje viskas buvo sunaikinta; ten nepasiliko nei medelio, nei krumelio; ši juosta buvo suakėta, kad kiekvienas žingsnis būtų matomas. Kas tris ar keturis šimtus metrų saugojo sovietų sargybos iš šėptuvų, iš kurių buvo šaudoma į kiekvieną praėję. Kita zona buvo įrengta 5 kilometrų platumoje, kur gyventojai pasiliko, bet ukinkams buvo uždrausta priplaukti bet kurį žmogų, grasinant mirties bausme. Trys spygliuotų vielų linijos skyrė vieną juostą nuo kitos.

Per šias zonas pereiti reikėd pastatyti viską ant kortos. Tačiau generolui Raštikiui 1941 metų kovo mėnesį pavyko pabėgti. Jis atvyko Vokietijon, lydimas septynių aukštų karininkų, kurie devynis mėnesius slapstėsi pas ukinkus.

Pačioje šalyje buvo įvestas bolševizmas visame savo griežtume, nežiurint formalinių padarų to nedaryti. Lietuvos komisarų tarybos pirmininkas Gedvila buvo Maskvos apgautas, nes jam buvo pasakyta, kad ukinkams bus palikta po 30 hektarų. Tačiau pradėta steigti kolektozus. Privatinė nuosavybė buvo panaikinta. Buržuazija buvo išterioti. Viename Kauno mieste birželio 22 d. buvo paliuosuta 2,000 kalinių, suimtų GPU. Tačiau didelis žmonių skaičius dingo, tarp jų Dr. Garbus, Kauno burmistras bolševikinio režimo metu, kurio "prisitaikymas" nebuvo pakankamai greitas. Lietuvių šviesuomenė išgabenta Sibiran ar Rusijos rytuose, šios pamaldžios

Nepaprastas Filmas Apie Kovą Prieš Hitlerį Vokietijoje

"Underground" — Rytoj



Woods Theatre
Jeffrey Lynn

Tai ne sensacingas filmas apie avantiūristus, bet autentiškas atvaizdavimas drąsių žmonių Vokietijoje, kurie slapta "požemiuose" kovoja prieš Hitlerio diktatūrą. Apie jų darbuotę mums retkarčiais tenka skaityti laikraščiuose, ir žinome, kad jis yra prasiplatinęs ne vien Vokietijoje, bet yra ypatingai stiprus ir organizuotas vokiečių okupuotose šalyse.

Pav., Norvegijoje tas judėjimas pasirodė toks stiprus, kad Hitleris buvo priverstas ten paskelbti karą stovį.

Brolis Prieš Brolių

Filmo negarbingas "herojus" yra Jeffrey Lynn, kuris vaizduoja ištikimą Hitlerio sekėją. Jis grįžta iš karo fronto be rankos, bet vis tiek būna fanatiškai įsitikinęs hitlerizmu. Jis nežino, kad jo paties brolis, mergina, kurią jisai myli, dalyvauja "požeminiame" judėjime, kurio tikslas hitlerizmą sunaikinti.

Tokiam tai fone atsiskleidžia visas filmo turinys, kurio tragiški momentai dilgins jausmus kiekvienam žiūrėtojui. Verta pamatyti. (Sp)

Žaibas Padegė Namą

Vakar rytą audros metu žaibas trenkė į J. Seaman'ų namą, adresu 9911 Hoxie avenue. Išmušė skylę mūrinėje sienoje, ir viduje padegė gyvenamąjį kambarį. Gaisrininkai ugnį užgesino.

katalikiškos šalies bažnyčios buvo apiplėstos ir bažnytiniai indai išgabenti Rusijon. Štai ištrauka iš vieno laiško, gauto šveicarijoje iš Latvijos, kur įvestas tas pats režimas: "Viskas buvo išgabenta Rusijon: aukšas, sidabras, baldai, automobiliai, autobusai, dviračiai, radio aparatai, vynys, virtuvės reikmenys, drabužiai, batai, mėsa, rudyta žuvis, sviestas, net sena geležis, — vienu žodžiu viskas, kas nebuvo prikalta vinimi, viską išvežė Rusijon. Kai iškilo vokiečių lenkų karas, visi rygiečiai sakė, kad geriau turėt sovietus, nekaip vokiečius. Tačiau šiandien jauji ir seni, darbininkai, tarnautojai ir valdininkai, — visi baimingai iki gilių nakties klausėsi radio, tikėdami išgirsia, kad greit ateis vokiečiai."

Radio

Dainuos "Grenadieriai"

Juokai, Muzika, Linksmybės, Dramos, t.t.

Šiandien, antradienį, radio klausytojai turės daug smagumo pasiklausyti gražaus ir įdomaus radio programos, kurį išpildys žymūs talentai, tarp jų "Grenadierių" trio. Jie padainuos daug gražių dainelių. Prie to bus juokai, dramatiški veikaliai, muzika ir visokie svarbūs bei įdomūs pranešimai.

Malonėkite nepamiršti šio "Peoples" radio programos šiaudien, 7-tą valandą vakare, iš stoties W.G.E.S. Rep. xxx

TARP MUSŲ BIZNIERIŲ

Pagerbė Antoinette Galinskienė

Sventė Gimtadienį.

Rugpiučio 9-tą d. Genovaitė ir Salomeja Ruibytės surengė šaunias ir netikėtas gimtadienio sukaktuves p. Antoinette Galinskienės (buvusios Jokantienės), adr. 3934 So. Rockwell St. P-ja Galinskienė buvo išvažiavusi su savo vyru Viktoru į svečius. Kada sugrįžo, rado pilną namą svečių. Visi gėrė ir valgė, linkėdami jai ilgų metų.

Gabi "Kapelija".

Frank Kuzmarskio orkestra griežė šokiams. Kuzmarskio ka-

pelija ne vien moka groti šokiams, bet groja įvairius klasiškus numerius ir lietuviškų dainų melodijas. Steponas

—SAVAITRAŠTIS—

"ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS"

U. S. A. metams kainuoja Pusanro Dolerio

Galima išsirašyti per "Naujienas" arba tiesioginiai, adresuojant:

"A. L. Balsas"

Casilla de Correo 303, Buenos Aires, Argentina

AR ŽINOTE KĄ RAŠO

"KELEIVIS"

Ar žinai, kodėl vieni ji giria, kiti keikia, bet visi mėgsta ji skaityti?

Net kunigai pasislėpę ji studijuoja, nors savo parapijoms draudžia ji i rankas paimti.

"Keleivį" žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti.

Žmonių mulkintojus ir apgavikus įsiai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, pamokinių, gražių eilių, idomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik \$2.00 metams.

Adresas toks:

"KELEIVIS"

253 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

POŽEMIO PASAKA APIE KOVĄ PRIEŠ HITLERIŲ

Vajus Sąjungė Europą prieš Nacių. PAMATYKIT KAIP

SLAPTAS RADIO KOVOJA PRIEŠ GESTAPO!

Pamatykite jaudinančią dramą — kaip kovotojai už laisvę rizikuoja savo gyvastis.

"UNDERGROUND"

Prasideda Rytoj

WOODS TEATRE
RANDOLPH IR DEARBORN

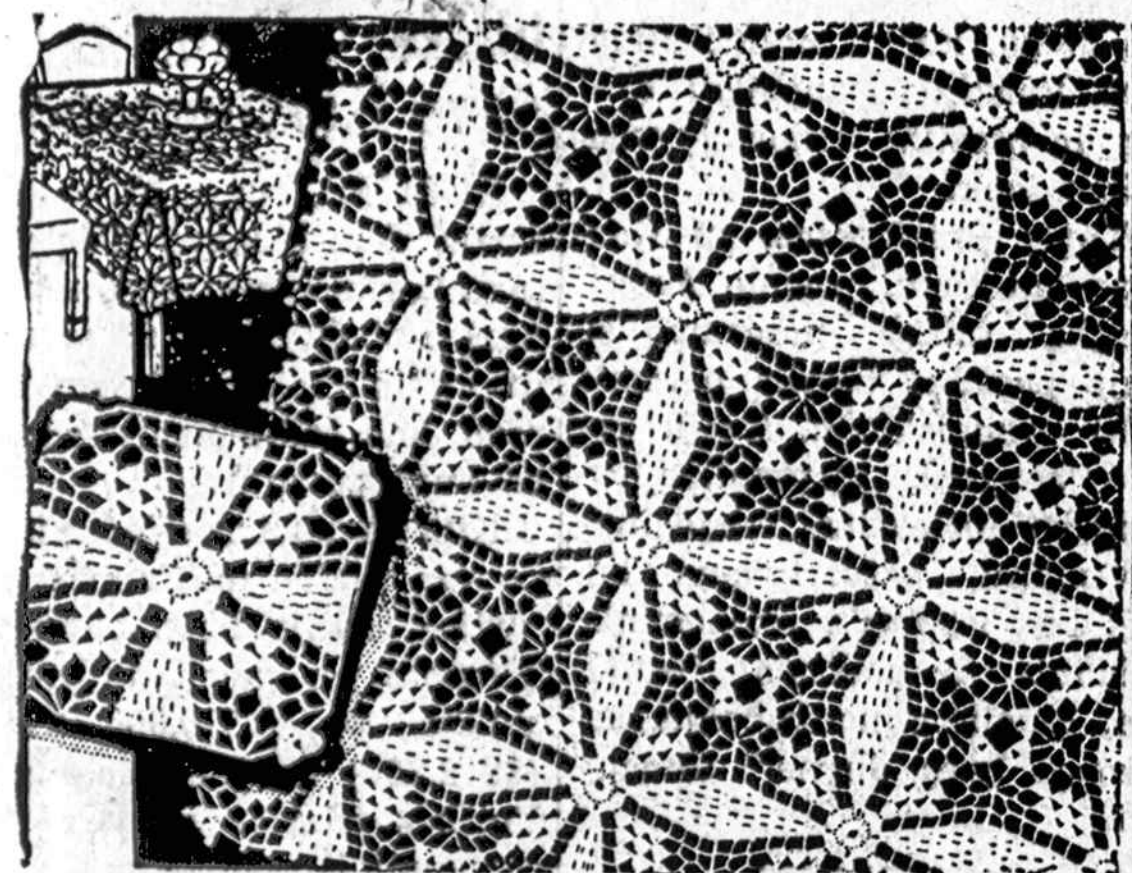
S. L. A.

rinėje dirvoje, stiprina lietuvių Amerikoje ir rupinasi bendrais lietuvių reikalais.

Dabar visose lietuvių kolonijose darbuojasi šimtai S.L.A. organizatorių. Kai vienas tu organizatorių atsilankys į jūsų namus, paklauskite jo patarimo — prisirašykite prie Susivienijimo su visa savo šeima.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

307 West 30th Street, New York, N. Y.



CROCHETED SQUARE PATTERN 2642

No. 2642—Megzta staltiesė

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT.,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

No. 2642

Čia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.

Vardas ir pavardė

Adresas

Miestas ir valstija



PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN

Ateičiai Užtikrinti!

Taupykite dabar, kad, bedarbei užėjus, nereikėtų dejuoti. Taupykite saugioje įstaigoje, kaip UNIVERSAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION.

Čia jūsų indėliai NEŠA 3 1/2 nuošimčio. Yra apdrausti iki \$5,000 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Offsas kasdien atdaras nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais iki 6 val. vakaro.



Universal Savings AND LOAN ASSOCIATION

1739 SO. HALSTED STREET



Murine soothes, cleanses and refreshes irritated, reddened membranes caused by head colds, driving, winds, movies, close work, late hours. Free dropper with each bottle. At all Drug Stores.

MIDDLE-AGED PEOPLE are common offenders



If you're past 40, the chances are that your breath will be offensive often than that of a young person. Fermentation of tiny food particles caught by partial plates and dentures frequently cause this condition which you yourself may not detect but which is so offensive to others. Why not take the easy, pleasant precaution that so many fastidious people use to halt this fermentation—Listerine Antiseptic employed as a mouth rinse. It immediately makes the breath sweeter, purer, less likely to offend. Lambert Pharmacal Co., St. Louis, Mo.

Before Any Date Use
LISTERINE ANTISEPTIC
To Make Your Breath Sweeter

ATEIVIŲ UŽSIREGISTRAVIMO KORTELES

Dėl užsiregistravimo kortelių, tai dviem grupėms ateivių. Igi šiol—jos neišduotos—(a) tiems ateiviams, kurie netinkamai išpildė savo blankas, ir (b) tiems, kurie išsiskraustė iš vietos ir nepranešė naujus adresus. Visi kiti ateiviai privalo turėti užsiregistravimo kortelę, kurie neturi, privalo kuo greičiausiai susisiekti su Attorney General, Alien Registration, Department of Justice, Washington, D. C.

SOCIAL SECURITY KLAUSIMAI.

Žmonės dažniausiai prašo informacijų apie šiuos socialinės apdraudos klausimus.

Algų Reikardai.

Klausimas: Kaip darbininkas gali sužinoti vardus ir adresus visų jo darbdavių, kad jis galėtų sužinoti, kiek jam priklauso mėnesinės apdraudos?

Atsakymas: Socialinės Apdraudos įstatymas reikalauja, kad kiekvienas darbdavys turėtų kiekvienam darbininkui pristatyti periodišką rašytą pranešimą apie jo algas ir taisyklės, tas pranešimas privalo būti aiškus ir darbininkui lengvai suprantamas. Patariame darbininkui laikyti tuos pranešimus kaip pavyzdį. Jeigu tik darbininkas abejoja apie jo algų rekordus, geriausia jam susisiekti su "Social Security Board" kasmet, nelaukti per ilgai. Visi jūsų Social Security Board ofisai arba darbo unijos pristatys jums specialią kortelę tam tikslui. Kai kurios unijos turi rekordus vardų ir adresų darbdavių savo vietinės unijos narių.

GIMIMO CERTIFIKATAI IR SOCIALĖ APDRAUDA.

Klausimas: Ką žmogus privalo daryti, jeigu neturi gimimo sertifikato?

Atsakymas: Privalo gauti sertifikuotą kopiją gimimo rekordo arba sertifikuotą rekordą krikšto. Bet jeigu ir tu negalima pristatyti, tai Socialinės Apdraudos Boardas priims sekančius rodymus—šeimos Biblijos rekordą; affidavitus nuo žmonių, kurie žino apie aplikanto gimimo dieną; apsidėdimų rekordus, kuriuose asmens gimimas užregistruotas; aplikacijas dėl apdraudos, ku-

Tėve,
ŽIURĖK!
Štai tas namas
"NAUJIENŲ"
SMULKIUOSE
SKELBIMUOSE!



Nepadarykite klaidos, kurią padarė šis tėvas! Jeigu norite nusipirkti namą, arba parduoti, jeigu norite išnuomoti ir nusinuomoti butą, nesirupinkite ir nedėvėkite padus gatvėmis. Peržiūrėkite "NAUJIENŲ" SMULKIUOSIUS SKELBIMUS.

Ten atrasite kuodidžiausią pasirinkimą gerų namų pirkti ir greitai surasite kostumų savo namui parduoti. Ir butą greitai išnuomosite! Kasdien peržiūrėkite Smulkiuosius Skelbimus, ir jeigu turite ką parduoti, įdėkite į Smulkiuosius Skelbimus ir savo skelbimą. Nebrangu ir labai praktiška. Naudokitės "NAUJIENŲ" Smulkiuosius Skelbimais! Tel. CANAL 8500

DAUG PILIEČIŲ NETEKS AMERIKOS PILIETYBES SPALIO 1 D., 1941 M.

Jeigu Kongresas nepakeis Tautybės Įstatymo iš 1940 m. daug Amerikos piliečių neteks savo pilietybės su spalio 1 d., 1941 m. Tas liečia Amerikos piliečius, kurie tapo piliečiais natūralizavimu ir per kiek metų gyvena užsienyje, ir Amerikos piliečius, kuriuos kaip nepilnamečius tėvai išsivežė užsienin ir kurie dabar yra sulaukę 23 m. amžiaus ar daugiau.

Valstybės Departamentas pranešė, jog sausio 1 d. 1937 m. net 374,503 Amerikos piliečiai gyvenė svetimosios šalyse ir jų rezidencija maždaug buvo pastovi arba pusiau-pastovi. Daug šitų žmonių negali grįžti dėl karo padėties, negali į laiką sutvarkyti reikalingus dokumentus ir kelionę.

VIZAS KONTROLIUOS VALSTYBES DEPARTAMENTAS.

Liepos 1 d. 1941 m. pranešimas iš Valstybės Departamento sako, jog jau nutarta paversti vizų kontroliavimą Valstybės Departamento "Visa Division". Lig šiam laikui visą vizų reikalą vedė "American Consular Service". Dabar taip daroma dėl nepaprastų stovio, kuris šiandien egzistuoja šioje šalyje.

Šitas naujas įstatymas liečia visus ateivius, kurie dar negavę vizų prieš liepos 1 d. 1941 m. ir visus kurie tik nori čion atvažiuoti.

Po liepos 1 d., 1941 m. visas vizų aplikacijas reikia pasiųsti į Visa Division, Department of State.

Vizų aplikacijoms būtina reikiai vartoti Valstybės Departamento tam tikslui specialiai pagamintas blankas ir nepaisant kaip geros kitos, jos nebus priimamos. Tos trys blankos yra—(B) Biographical Statement about the Alien. (C) Affidavit of Support and Sponsorship ir (D) Affidavit of Sponsorship.

Valstybės Departamentas ant pareikalavimo pasiųs kopijas tų blankų asmenims, bet draugystėms ir organizacijoms patartina kreiptis prie "The President's Advisory Committee on Political Refugees" 122 East 22nd Street, New York City, kuri organizacija teiks pagalbą organizacijoms ir Valstybės Departamentui.

Tad lai visi žino, jog po liepos 1 d. 1941 m., visos vizų aplikacijos turi būti pasiųstos į Department of State, Visa Division, Washington, D. C.; FLIS.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos rodo nandingos

J. Marcinkevičius

SENAS ALBUMAS

(Tęsinys)

Kurgi tas namelis? Kur jurginai, vyšnaitės? Pardavė Vincas. Visą išpardavė ir paliko smulkę. Paliko smulkę ir savo kruvinojo darbo dalį, savo išdidumą, paliko šeimos šilumą ir džiaugsmą. Seniai nebėra tos vyšnaitės spintos, iš suknelių tik atmintis beliko, o kai ateina žiema, kai murininkas nebūna darbo, namų savininkas, kaip ta ragana, sukaulėjusiomis rankomis, kasdien baldo į langus, į duris, kasdien šaukia: "mokėkit arba išsikraustykit".

Atvertė Morta paskutinį puslapį. Nedidukas grabelis, kampuose žiba grabnyčios, stovi burelis moterų, o ji, Morta, taip liudnai žiuri į savo vienerių metų sunelį, kad ir genijaukiaušias dailininkas tokio skausmo nenupieštų, nei nupildytų. Tą sunį ji buvo pakrikštijusi Vincu. Ir mirė jis, mirė, kaip tėvą, Vincą, vyresnįjį vaiką rado gulintį gatvėje ir jį

gėdą įsiritinę, įsivilkio į priekį... Ak, kad tuomet ir ji būtų mirusi!

Piktai pastumė Morta albumą nuo stalo, jis pliaukštelėjo, kaip nereikalingas daiktas. Pabiro fotografijos, tarytum rudens lapai atžaliavę, atpuošę žemę; pabiro, kaip nebereikalingi, savo atgyvenę. O Morta nieko naujo gyvenimui nebepajėgia duoti, ji tik gailiai praverko ir sukniubo ant stalo.

Penktą rytą grįžo Vincas. Susidrasęs, purvinas, vos bestovys ant kojų, jis įvirtė į vidų ir pamatęs, kad Morta dar nebuvusi migusi kvailai šypstelėjo.

Morta ilgai į jį žiūrėjo, o dušioj jos virė toks pragaras, kad baisu būtų kiekvienam žmogui prisiglaudus prie jos širdies. —Ir vėl visus praputai! —O kas tau? Aš uždirbu, ne tu.

—Vincai, mane kankini, tai mane, bet už ką vaikus?

Vincas atsistojo ir šiaip taip išsitraukęs popirusus, vieną užsirukė.

—Nesiseka, Mortut. Ot, nesiseka, nors tu galą gaul. Su draugais, žinai...

—O kodėl sekdavosi anksčiau?

—Tu vis savo. —Taip, savo ir visuomet taip sakysiu. Paskutinį kartą, Vincai, sakau: liaukis, arba aš tavę užmušiu.

Vincas pažaliavo ir pašoko. —Tu? Mane? Lauk!

Tačiau žvilgtelėjęs į Mortos akis, jis atšoko atgal.

—Paskutinį kartą tau, Vincai, sakau.

—Ir sakyk, ir lok, šuns balsas į dangų nema.

Nusivirdulavęs į kitą kambarį, Vincas virto į lovą ir ėmė knarkti. Mortos ausyse šis knarkimas vis didėjo ir pagaliau virto pasakiškos pabaisos kriokimu, įsiveržė jai į širdį ir, rodos, ją plėšė pusiau. Pradžioje ji suurzgė, kaip šunytis, paskui jai aptemo akys, tarytum prasiiveržė žemė, o ji krinta, krinta į prarają, o kai staiga pakėlė akis — vėl, rodos, širdis

dis suledėjo, suakmenėjo ir pasidarė vistic. Tuomet ji pakilo nuo stalo, perlipo per senąjį albumą, sumynė gražiasias fotografijas, visai jų nematydamas, nebejausdamas po kojų. Išblyškusi, baltai, ledinėmis rankomis ji pasiėmė kirvį...

Šalto, plieninio kirvio Morta nepakėlė. Ji tik sugniuzo ir verkė ties girtojo vyro kojomis, ant grindų. O jau visai prašvitus, nuėjo prie Nemuno, ir tik po trijų dienų jos lavoną surado netoli Vilkijos.

Dabar verkia Vincas, o jam padeda alkani vaikai, vis dar tikėdamiesi pagaliau mamą sulauksią. O mamos neber, ji nebegrįš. Nebegrįš ir nebeatys savo vaikų, bet ir nebegirdės, nebeatys tukstančius tokių pat Mortų ties senais albumais verkiandčių...

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 S. Halsted St. Victory 4965
Stogus, rynas, stoglangius ir sienų apmušimus. Taisome bet ką. Atnaujiname bet ką. Darbas užtikrintas. Pilnai apdraustas.

Nepriklausomybė
yra brangiausias tautos turtas. Atskiras žmogus Nepriklausomybė gali atsiekti tik budamas finansiniai apsirūpinęs. Statykit, remontuokite ir įsigykite namus pagal mūsų ilgamečio išmokėjimo planus. Taupykite ir pasiklausykite žymiausių lietuvių įtaigoje. Už apdr. F. S. ligi \$5,000 mokame 3 1/2%.

KEISTUTO SAVINGS
and LOAN ASSOCIATION
JOS. M. MOZERIS, Pres.
3236 S. Halsted St. CAL. 4118

Sutaupysi daug darbo ir pinigų ant anglių šią žiemą, jeigu įgysi geriausią šiu laikų stokerį.

LINK-BELT
AUTOMATISKAS STOKERIS
kuris yra išdirbamas Chicagoje, yra geriausias ir stipriausias iš visų stokerių. Sumala akmenis ir plytas. Niekas negali sugesti arba nulužti. Neturi "shear-pin". Stokeris įdės kompanijos darbininkai ir gausit pataravinę tiesiai iš kompanijos dieną ir naktį. Duoda 3 metus išmokėti.

Slegaitis Stoker Sales
6921 S. WESTERN AVE.
Telefonas REPublic 3713.

Visuomet gausit teisingą ir mandagų pataravinę. Jūsų Slegaitis turi ilgą patyrimą šiame biznyje ir suteikia pilną užganėdinimą.

Modern Roofing Co.
1821 SO. LAWNDALE AVE.
J. and C. Sarockas, sav.
Visas darbas garantuotas. Turime visokių rūšių stogų. Pašaukit mus šiandien dėl nemokamo apkalnavimo.

Tel. CRAWford 0619
—Pilnai Apdrausti—

PIRKIT SU PASITIKĖJIMU
ALLIED Lumber Co.
LUMBER, MILLWORK
Stogam Medžiaga. Mes Finansuojam. Pristatymas DYKAI
2759 S. KEDZIE AVENUE
Tel. LAWNDALE 2630

NEW COMPLETE HEATING PLANT FOR 5 ROOM HOUSE

6 NAUJO STILIUS plonų tubų radiatoriai, 5 sekcijų 17" Red Jacketed radiatoriai, su 470 kvadratinų pėdų karšto vandens radiacija, automatinis vandens leidimas, viel reikalingi filtrai, radiatoriai ir duos pilnam apšildymo frengimui. Visas namas medinis.

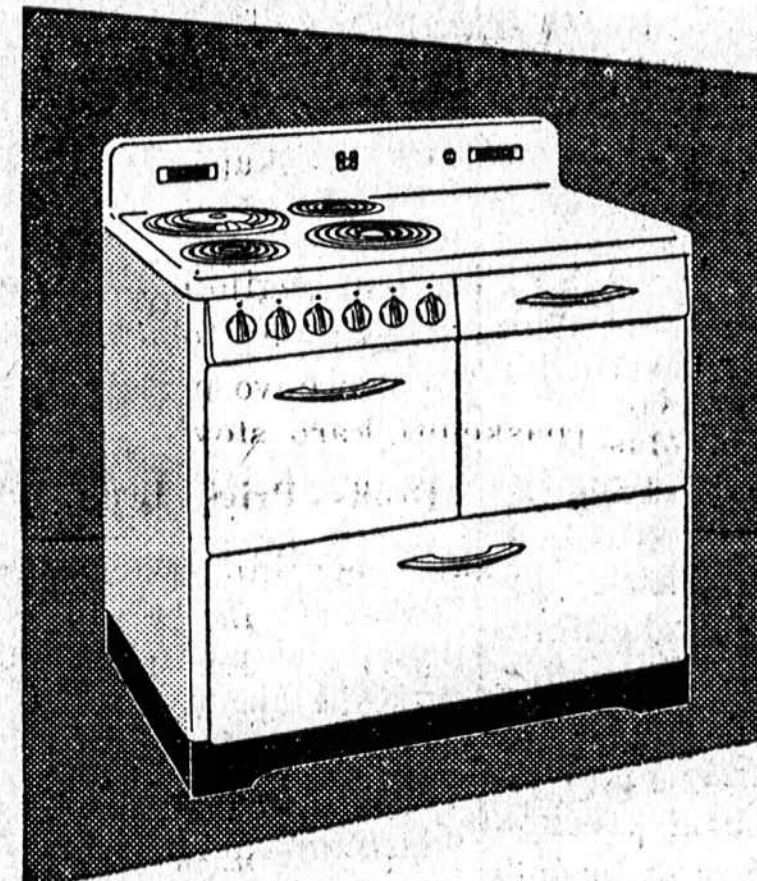
NEREIKIA ĮMOKETI 3 METAIS ĮMOKET
Didžiausias stakas mieste boilerių arty, boilerių dalys, grotai virų išdirvųjų boileriam. Taisę tankai, šildytuvai, išmatų degintojai. ATDAIRA LIGI 8.00—SEKMAIDIAIS ligi 1 P. M.

UŽMIESCIO ORDERIAI GREIT ĮPILDOMI
Apkalkinavimai nortai telidami veitini

C. MILLER SUPPLY COMPANY
1247 W. LAKE—MONROE 3387

Skaniem, maistingiem valgiam--

HOTPOINT ELEKTRIKINIS PEČIUS



tik

\$97.50

ir jūsų senas pečius

*Kaina gali būti pakeista be įspėjimo

IRENGIMAS DYKAI

bet kuriame, dvieju ar triju šeimų, pilnai rezidenciniame name Chicago, dabar naujojančiam Edison Patarnavimą.

Kai verdat su elektra, tai svarbųs vitaminai, mineralai ir kvapsniai pasilieka—jie nepašalinami.

Visos šios ypatybės

- Aukšto Greitumo Calrod paviršio vienetai, kiekvienas su 5 mierų karščiais.
- 5-karščių Taipus Virėjas su viršų kvapsniui išlaikyti.
- Visiem reikiam kvapsnį išlaikąš oven.
- Calrod kepimui vienetas su karščio nustatytoju.
- Skaistus broiler vienetas.
- Visas porcelain enamel viduj ir oro pusėje.

Pamatykite modernius Elektrikinius Pečius pas savo dylerį ar bet kurioj iš 11 mūsų krautvių.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

PETER BARSKIS, JR.

Puikųs Rakandai Prieinamomis Kainomis

"CUSTOM" PADARYTI, MODERNISKI SEKLYČIOM SETAI • VĖLIAUSIŲ STILIŲ MIEGRUMIŲ IR

DINETTE SETAI • DIDELIS PASIRINKIMAS KARPETŲ, PEČIŲ, RADIJŲ IR REFRIGERATORIŲ.

MANOR FURNITURE MART, Inc.

3108 WEST 63rd STREET (TARPE TROY IR ALBANY)

Phone PROSPECT 5757-5758

NAUJENOS

Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$6.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Nauienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas CANal 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjus:	
Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoj:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	3.25
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Užsieniuose:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pilnais reikiais siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Kokia nauda Lietuvai?

Zinios iš neutralių šaltinių patvirtina, kas buvo "Naujienose" jau pirmiau pranešta, atseit, kad Vokietijos valdžia nesiskaito su Lietuvos žmonių noru atsteigti nepriklausomą Lietuvos valstybę. Štai, pav. šveicarij laikraštis "La Suisse", kuris eina Genevoje, rašo kad "nei lietuvių sukilimas, nei Lietuvos nepriklausomybės paskelbimas nebuvo paminėtas Reicho spaudoje".

Iš Lietuvos sukilėlių, kaip jau žinome, buvo atimti ginklai. Lietuvai valdyti yra paskirti nacių komisarai ir komisarukai. Tačiau tuo pačiu metu mes girdime apie kokios tai "Laikinos Lietuvos Vyriausybės" veikimą, kurios priėjimui stovi docentas Ambrozevičius. Savo atsišaukimuose ir pareiškimuose ši vyriausybė garbina Vokietijos "fiurerį" Adolfą Hitlerį ir jo "narsiąją" kariuomenę ir ragina Lietuvos žmones būti jiems dėkingais ir eiti su jais išvien "gelbėti Europos civilizaciją".

Kokią naudą gali iš to turėti Lietuva?

Kad Vokietijos nacių diktaturai yra naudinga turėti Lietuvoje kaip galint daugiau rėmėjų, tai aišku. Bet lietuviai, talkininkaudami Hitleriui, gali labai pakenkti savo atečiai. Demokratijos kovoja prieš Hitlerį. Kai Hitleris bus sumuštas ir "likviduotas", kokia padėtis bus tų, kurie jį rėmė?

Jeigu Vokietija nepripažįsta lietuviams tautinių teisių, o tik nori juos išnaudoti savo biauriai politikai, tai lietuviams nėra jokios prasmės jai tarnauti. Norvegai rausta iš gėdos dėl savo Quislingo. Lietuvos žmonės smerkė pardsidavėlį Paleckį. Paleckio vietą užėmęs koks nors Berlyno tarnas garbės Lietuvai irgi nesuteiks.

"Kontr-revoliucionierių" sušaudymai Rusijoje

Ne viskas tvarkoje Stalino karalystėje. New Yorko socialistų laikraštys rašo D. Dalin:

"Leningrado radio praneša, įspėdamas visus, apie sušaudymą keletos žmonių už 'kontr-revoliucinį darbą', kuris esąs vedamas mieste. Koks tas darbas, nepasako..."

O vyriausioje SSRS sostinėje "kontr-revoliucionierių" gaudymas jau priėmė, matyt, masinį pobūdį. Tas pats rašytojas sako:

"Maskvos radio praneša tą pačią dieną, kad trijose gaisrininkų komandose buvo padaryti areštai; jų vadai yra kaltinami darę sabotažą tuo laiku, kai Maskva buvo atakuojama iš oro. Jiems, žinoma, greisia sušaudymas."

Per dvidešimt metų bolševikų viešpatavimo buvo apkaltinti "sabotažai" ir "kontr-revoliuciniais darbais" šimtai tukstančių žmonių, kurių vienintelis nusikaltimas buvo tas, kad jie viename arba kitame dalyke nepritarė valdžios politikai.

Kuomet Amerikoje arba Anglijoje žmogus nepritaria valdžios politikai, tai jį jį kritikuoja — spaudoje, susirinkimuose ir per radio, ir stengiasi gauti daugiau šalininkų savo nuomonei. Jeigu valdžios oponentų skaičius pasirodo esąs didelis, tai parlamentas priverčia valdžią savo politiką pakeisti arba priverčia valdžią pasitraukti. O Rusijoje kuomet valdžia patiria, kad tas arba kitas asmuo išdrįso ją pakritikuoti, tai jį jį yra apšaukiamas "sabotažniku", "kontr-revoliucionierium", "darbininkų tėvynės priešu" ir uždaromas kalėjime arba pasiunčiamas į "aną pasaulį".

Ar šitokiomis priemonėmis sovietų valdžia įkvėpė Rusijos liudžiai norą aukoti savo gyvastis, ginant kraštą nuo užpuolikų, tai klausimas.

Miestiečiai ir kaimiečiai

Amerikos korespondentas Alvin J. Steinkopf nuvyko į Rusijos miestą Smolenską, kurį vokiečiai sakosi paėmę jau liepos 16 d., bet Maskvą gyresį dar perėitą savaitę, kad jį esąs Raudonosios armijos rankose. Mušiai Smolenske ir jo apylinkėse buvo labai smarkūs ir tęsėsi ilgą laiką.

Miestas yra paverstas griuvėsiais. Apie 90 nuosim-

čių jo namų sudaužyta arba sugriauta. Iš 160,000 žmonių, kurie gyveno Smolenske, dabar beliko tik apie 20,000. Raudonoji armija (gal but, kartu su komunistų partija) šitame mieste įvykdė Stalino įsakymą nepalikti akmens ant akmens, kad priešui nepatektų į rankas joks turtas.

Bet kaimai Smolensko apylinkėse beveik nepalieti karo. Sugriautų trobų nedaug. Laukuose geltonuoja nuokę javai. Jie nėra sunaikinti. Žmonės — daugiausia basos moterys — laukuose dirba ir nepaiso maršuojančių pro šalį armijų. Jeigu valstiečiams pasiseks įvairius suvalyti, tai dauguma jų turės duonos pakankamai. Bet miestiečių padėtis bus baisi, kai ateis žiema. Jie neturės nei maisto, nei šiltų drabužių, nei pastogės.

Pašaus skirtumas, veikiausiai, pasireikš visose SSRS srityse, per kurias pėris karo audra. Miestai bus sugriauti, o sūdžius nukentės palyginti nedaug. Patys valstiečiai savo trobų negriaus ir maisto nenaikins; jie neleis ir Stalino "partizanams" to daryti, nes juk jie nenori šalti ir badauti. Stalino valdžia yra stipri tik tai miestuose.

APŽVALGA

LIETUVOS ŽYDAM STEIGIAMA "GHETTO"

Berlyne einas rusų laikraštis "Novoje Slovo" praneša, kad Kaune ir Vilniuje žydai bus priversti gyventi atskiruose kvartaluose, vadina muose "Ghetto". Kauno žydai bus sugrūsti Vilijampolė.

Tokį patvarkymą padaręs nacių komisaras Lietuvai. Manoma, kad toliau ta pati naciška tvarka bus padaryta ir kituose Lietuvos miestuose. Žydų teisių suvaržymas naciams tarnauja, kaip priemonė pasipinigauti, pagrobiant žydų turtus ir biznius.

RUSIJOS LENKIJOS SUTARTIS

Lenkijos vyriausybė Londone neseniai pasirašė tokio turinio sutartį su SSRS:

"1. SSRS valdžia pripažįsta, kad Sovietų-Vokietijos sutartis iš 1939 m., kiek jos liečia teritorinius pakeitimus Lenkijoje, neteko galios. Lenkijos valdžia pareiškia, kad Lenkijos neria jokia sutartis su bet kuria trečiaja valstybe, kuri yra atkreipta prieš SSRS.

2. Diplomatiniai santykiai tarpe šių dviejų valdžių bus atsteigti, pasirašius šią sutartį, ir tuojuo bus susitarta dėl apsikeitimo pasiuntinių.

3. Abi valdžios pasižada teikti vieną antrai visokios rūšies pagalbą ir paramą darbininkams kare prieš Hitlerio Vokietiją.

4. SSRS valdžia sutinka, kad SSRS teritorijoje bus sudaryta lenkų armija, kuriai vadą paskirs Lenkijos valdžia, susitarusi su Sovietų valdžia. Lenkų kariuomenė SSRS teritorijoje, karo veiksmų atžvilgiu, bus po vyriausios SSRS komandos vadovų, kurioje lenkų armija turės savo atstovus. Visos smulkmenos šios jėgos vadovavimo, organizacijos ir vartojimo atžvilgiu bus išspręstos vėlesniu susitarimu.

5. Ši sutartis įeina galion tuojau, kai tik ji bus pasirašyta, be ratifikacijos. Ši sutartis yra parašyta dviuose kopijose, rusų ir lenkų kalbomis. Abu tekstai turi lygią galią.

"Sovietų valdžia suteiks amnestiją visiems Lenkijos piliečiams, kurie dabar yra sulaukyti Sovietų teritorijoje, kaip karo imtiniai arba kokių kitu pakankamu pagrindu, nuo to laiko, kai bus atsteigti diplomatiniai santykiai."

Spaudoje buvo pranešimų, kad kai kurie Lenkijos valdžios nariai šitai sutarčiai nepritaria. Užsienų reikalų ministeris Za-

leskis, sako, net rezignavo iš savo vietos, protestuodamas prieš sutartį. Nepalankus sutarčiai esąs ir Lenkijos prezidentas Raczkiewicz. Daugelis lenkų mano, kad su Stalino valdžia iš viso nėra prasmės daryti kokias nors sutartis, nes jį savo sutarčių nesilaiko. Bet gen. Sikorskis ir dauguma jo kabineto narių sutartį pasirašė, kadangi to norėjo Anglijos valdžia.

KOMINTERNAS TYLI

Idomu, kad, prasidėjus karui tarp Vokietijos ir Rusijos, Komunistų Internacionalas neįleido jokio atsišaukimo. Pirmiausia, kai tik atsišaukimo koks nors svarbesnis įvykis, liečiantis Rusiją, tai Dimitrovas ir Manuilskis tuojau atsišaukdavo ilgais manifestais į "pasaulio proletariatą", nurodę jį, kaip reikia jį įvyki žiūrėti ir kas reikia daryti. O dabar jįodu tylai!

Be to, reikia pripažinti, kad "pasaulio proletariato" vadų padėtis šiandien yra labai keblė. Kaip čia seniai jie susiriesdavo keikė karo šalininkus ir vadino "demokratijų valdžias" "darbininkų apgavikais". Per eity metų gegužiniam atsišaukimė Kominternas rašė:

"Ne už demokratijos gelbėjimą kariauja pagirtieji demokratai, o už reakcijos laimėjimą."

O Dimitrovas rašė "Komunistų Internacionale" (1940 m. No. 5):

"Buržuazija apgaudinėja darbininkus pasakomis apie priešfašistinį karą."

Toliaus jisai sakė:

"Darbininkų klasė mokės savotiškai likviduoti šį karą."

Šitokią propagandą Kominternas per dvejus metus kalė į galvas savo pasekėjams. O dabar Maskvos radio po dešimtį kartų kasdien šaukia: "Tegyvuoja demokratija!"

Nelengva dabar Dimitrovui ir Manuilskui išaiškinti, kas čia atsitiko su "neklaidingais" Kominterno obalsiais.

NEPALANKI LIETUVAI NACIŲ POLITIKA

Nors Lietuvoje birželio 23—24 d.d. įvyko sukilimas prieš bolševikus, kuris vokiečiams žymiai padėjo nugalėti sovietų kariuomenę Lietuvoje, bet Berlynas joko dėkingumo Lietuvai nerodo. Jisai visai ignoruoja nei ir tuos lietuvių veikėjus, kurie yra įsitikinę "bendraderbiavimo" su vokiečiais šalininkai ir stengėsi kuo galėdami patarnauti naciams kovoje prieš rusus (kaip, pav. pulk. Škipra). Genėvos laikraštis "La Suisse", anot "Vienybės", rašo apie vokiečių politiką Lietuvos at-

Dr. J. Pj.

Rusų-Vokiečių Santykiai Per 100 m.

(Tęsinys)

Anglams ir prancuzams helikptant į tokias derybas, beliko rusams derytis vienems dėl sepradl-nės taikos.

Lietuvos Brastos atmosfera netikė rusų delegacijai: ji pasiūlė perkelti derybas į neutralią vietą, sakysim į Stokholmą, bet priešingosios delegacijos tą pasiūlymą atmetė. Taigi, jau derybų vietos pasirinkime aiškėjo, kad partnerių jėgos nėra lygios. Abiem taika buvo reikalinga, bet ne abu reikalas vienodai spyrė. Centrinės valstybės, užėmusios didelius Rusijos plotus, allaikydamos visus prancūzų — anglų puolimus vakarų frontu, turėjo pakankamai jėgų tęsti toliau ofensyvą ir pakirkusiam rytų fronte. Generolas Hofmanas tai ir pasakė be ceremonijų bolševikų delegacijai, kai ji, pasirašydama vėliau sutartį, ėmė skųstis sunkiomis sąlygomis: jūms esą nepaslapstis, kad mes žinome, kūr ir kiek kilometrų jūsų fronto yra likę visai be kariuomenės.

Tuo tarpu komunistams taika ar karas buvo gyvybės klausimas. Jie pasiekė valdžios, žadėdami taiką ir duoną. Kai dėl duonos, tai jos galima buvo vėliau duoti ar neduoti, bet taiką reikėjo duoti tuojau, nes vis vien nebuvo kas kariauja... Tiesa, bolševikai tikėjosi išnaudoti taikos sąlygoms pagerinti vieną savotišką kozirį: per valdžių galvas jie kreipėsi į kariuomenę, kad jie paspaustu savo vyriausybės baigti karą. Bet tai mažai jaudino vokiečių generolus: jų nepažįstame musų darbininkų atsakė jie delegatams — agitatoriams; jei norite juos pažinti, nueikite į musų apkasus, tai tie patys mūsų darbininkai, nuo kurių bėgo rusų milijoninės armijos.

Rusų moralei susmukdyti prisidėjo dar viena aplinkybė: Ukraina atskilo nuo Rusijos, ukrainiečiai nariai sovietų delegacijoje pasiskelbė esą savarankiška Ukrainos delegacija ir netrukus su Ukraina buvo sudaryta taikos sutartis (vasario 9 dieną).

Kai partnerių padėtis buvo tiek nelygi, tai ir nenuostabu, kad derybos, pradėtos vėl po 10 dienų pertraukos (sausio 5 d.), virto sovietų delegacijai didelių nusivylimu ir pažeminimu. Vokiečiai — austrai turėdami sutikę su principu "be ankščių ir kontrbutių", interpretavo jį savotiškai ir neleidė partneriui nė valandėlės užmiršti, kad jie yra karo nugalėtojai šiame fronte.

Sovietų delegacijos siūlomą projektą, kurs numatė veikti okupantų žemių evakuaciją, buvo atmetas su atria Černovo pastaba, kad tokius pasiū-

žvilgiu taip:

"Wilhelmstrasse (Vokietijos užsienio reikalų ministerija) visiškai ignoruoja natūralų Lietuvos valdžią, sportiniskai sudarytą po tautinio lietuvių sukilimo Kaune ir Vilniuje. Nei sukilimas, nei Lietuvos nepriklausomybės paskelbimas nebuvo paminėtas Reicho spaudoje. Škipra, buvęs Lietuvos ministras Berlyne, naujosios Lietuvos valdžios narys, dar nėra pripažintas ir laikomas namų arešte. Kitas naujosios Lietuvos valdžios narys taip pat dar negavęs leidimo vykti į Lietuvą. Tik lietuvių žurnalistams leidžiama lankytis sąlyje..."

lygtus galėtų daryti — tik nugalėtojai.

Šitoje antrąjė derybų stadijoje (nuo sausio 5 ligi vasario 10 d.) didžiausia klūtis susitarimui ir buvo nuomonų skirtumas dėl Vokietijos okupuotų pakraščių sričių (Lenkija, Lietuva, Latvija). Nė viena iš besiderančių šalių nenorėjo perleisti jį kitos valdžios ar kontrolėn. Sovietai rėmėsi tautų apsisprendimo principu ir reikalavo, kad vokiečiai paliktų tuos kraštus. Vokiečiai irgi rėmėsi tuo pačiu tautų apsisprendimo principu ir nepripažino rusams teisės kirštis į nerusų kraštų likimą.

Dar prieš deryboms prasidedant, vokiečių valdžia okupuotose srityse pasirūpino gauti įrodymų, kad jų sričių tautos jau yra apsisprendusios būti "nepriklausomos" sąjungoje su Vokietija. Ryškus pavyzdys tam yra Lietuvos istorija. Besirengdami Brastos deryboms, vokiečiai pareikalavo iš Lietuvos Tarybos imti nepriklausomybės deklaraciją, bet tokio turinio, koks jiems buvo reikalingas ir galėjo būti naudingas derybose su rusais. 1917 m. gruodžio pirmomis dienomis Tarybos delegacija pergyveno karčias dienas derybose Kaune su vokiečių okupacinės valdžios atstovais, kurie pagaliau priėmė nepriklausomybės deklaraciją formulė, kurioje kalbama apie reicho paramos prašymą ir žadama amžina, tvirta sąjunga su Vokietija, "kuri bus įgyvendinta ypačiai susisiekimo ir karo konvencija, muitų ir monetarine unija". Tai yra garsioji gruodžio 11 dienos Lietuvos Tarybos deklaracija. Kaip žinoma, Taryba dėl jos priėmimo suskilo, nes nesutikusių su tuo demokratinių Tarybos narių iš jos išėjo. Lietuviai niekad ir nelaikė tos deklaracijos įvykusia ir galiojančia. Tik po dviejų mėnesių Lietuvos Taryba vėl suėjo krūvon ir paskelbė prieš okupacinės valdžios norą vasario 16 dienos nepriklausomybės aktą. Pažymėtina tačiau, kad Lietuvos nepriklausomybės pripažinimas iš Vokietijos pusės (Kaizerio aktas iš 1918 m. gegužės 4 d.) primygtinai pabrėžiama gruodžio 11 d. deklaraciją, gi vasario 16 d. aktas vokiečiams buvo neegzistuojąs.

Iš šio Lietuvos pavyzdžio matome, kaip interpretavo vokiečiai "tautų apsisprendimo" teisę. Šitai turėjo galvoje Lloyd Džordžas, kai jis sausio 5 d. darbiečių vadams sakė: "Kas pažįsta Prūsiją ir jos tikslus Rusijoje, negali nė valandėlės abejoti dėl jos galutinų siekimų. Kokiais ji bevartotų frazes Rusijai apdumti, ji nemažo atiduoti nei vienos Rusijos provincijos ar miesto ar užimto dabar jos jėgų. Vieni vardu ar kitu — o vardas čia nesvarbu — tos Rusijos provincijos bus nuo šiol tikruojos Prūsijos viešpatijos dalis". Vokietija tarėsi atėjus laikui realizuoti senus savo siekimus "im Ostseerūm".

Po šešių savaitių nevaisingų derybų, per kurias sovietų delegatų išpyškino daug ilgų ir karštų agitacinių kalbų, o iš klausė trūnė ir griežtų generolų pastabų, buvo prietas mirties taškas. "Negahina pasirašyti jį taikos", — rašo Trockis Leniniui vasario 8 dieną, — mano planas yra toks: mes skelbiame karo galą ir demobilizaciją, nepasirašydami taikos". Trockio "nei karas, nei taika" vasario 10 dieną ir buvo paskelbta. Vargiai čia kiek paveikė Amerikos ambasadoriaus pasiulytoji pagalba Rusijai, jei

nebutų susitarta Brastoje ir rusai imtųsi tęsti karą. Tikriaus Trockis buvo įsitikinęs ir tikino Lenina, kad vokiečiai negalės tęsti toliau ofensyvos, to neleis jiems vidinė jų padėtis, kur brūzda socialdemokratų, nerimauja centras, reikalauja taikos su Rusija spauda. Taip ma-nydamas jis smarkiai apsiriko.

Nespėjo rusų delegacija išvažiuoti iš Brastos, kai jau buvo duoti parėdymai pradėti ofensyvą rusų fronte. Vasario 18 dieną, taigi aštuonios dienos po derybų nutraukimo, vokiečiai visa fronto linija žygiavo pirmyn, nesutikdami niekur rimtesnio pasipriešinimo.

Vasario 22 d. Vokietija pasiūnčia Sovietams ultimatumą, kurs turi būti priimtas per 48 valandas, o po 3 dienų turi būti Lietuvos Brastoje jų atstovai pasirašyti taikos sutartį. Petrogrado Ciko posėdyje audra. Rezultatas: 126 atstovai už, 85 prieš, 26 susilaikė.

Leninas telegrafuoja, jog vokiečių generolų ultimatumas priimamas.

Atvykę vėl į Lietuvos Brastą sovietų atstovai gauna taikos sutarties diktatą, kurio sąlygos daug sunkesnės už vasario m. siūlytasias. Pasirašyti šį diktatą reikia trečiam iš eilės rusų delegacijos pirmininkui Sokolnikovui. Rusai nieko nesvarsto, nieko nediskusuoja. Jie tik protestuoja ir pasirašo. Taip įvyksta 1918 m. kovo 3 d. Lietuvos Brastos taikos sutartis.

Teritorialinės jos išdavos tokios: nuo buvusios carų imperijos atskiriama apie 63 milijonai žmonių, gyvenančių plote

1,423,000 km², tai yra didesniam, negu Vokietija, Francuzija ir Italija, kartu paėmus. Dėl jų teritorijų str. 3 sako: "Sritys, esančios į vakarus nuo žemėlapyje nubrėžtos linijos, ir priklausiusios Rusijos imperijai, nepriklausys Rusijos teritorijai suverenumui... Vokietija ir Austrija turi tikslą apspręsti tų sričių likimą sutartinau su jų gyventojais". Tas lietė Lenkija, Lietuva ir Kurliandija. Vėlesniu papildomuoju susitarimu toks pats nuostatas buvo sutartas ir del Estijos-Latvijos, kurią ta proga "Nord. Allg. Ztg." (iš 1918 m.) laiko svarbiausia Vokietijos interesams, kaip surišta tradicine kultūrine bendrumene.

(Bus daugiau)

IVAIROS ŽINIOS

J. V. Kareiviai Turi Dideles Kojas, Batai Kaštuoja Daugiau

WASHINGTON, D. C., rugp. 10. — Amerikos kareivių kojos yra didesnės negu valdžios batų pirkėjai buvo apskaitilavę ir to pasėkoj karo departamentas turi išleisti po du centus daugiau ant kiekvienos poros, negu biudžet buvo numatyta. Armijos batų pora ateina apie \$3.40.

Anglai Turi Užtekstinai Maisto Pernesti Karą

LONDONAS, rugp. 11. — Anglija turi užtekstinai maisto, pareiškė Maisto ministeris Lord Woolton. Kalbėdamas į Britanijos žmones per radiją, jis pareiškė, kad Anglija "nėra mačiusi badavimo ženklų per du karo metus" ir pridėjo, kad mėsos racjonavimas nebus sumažintas per likusį kariavimo laikotarpį.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIEOSE"

Ieva Simonaitytė

Pavasarių Audroj

MAŽOSIOS LIETUVOS LAISVĖS KOVOS

(Tęsinys)

—Ne, ne, ne plepalai! Raudienė jau užsikarštinė:—Dagiam labai patinka Gaičikė ir...
—Bet aš tai jau seniai žinau, kam man vis tą patį pasakojate! — nebeįtraudama pertraukė Raudienės kalbą. Advė, Bet Raudienė burbuliuoja toliau:

—...ir Gaičiaus gyvenimas. Ypač tasai gyvenimas. O Jonis jau nusileisias, nes jis matas, kad rojus jis niekur nerasiais ir kad su galva sienos nepramušias...

Advė nieko nebesako, tik sąvyje pyksta: kam tu paskelbų, kam tu kalbų reikia? Juk visi žino, kad Jonis Dagys jos sužadėtinis. Argi su tuo niekas nesiskaito?

—Bet tau nusiminti visiškai nereikia, — Raudienė mato reikalą paguosti Advę. — Vienas iš vietos, dešimtys į vietą... Ar pažįsti mano Vilių?

Advė pažino jį kadaise, prieš

karą. "Šneiderfukū" jį vadino žmonės. Jis toks mažukas, su tokia juokinga figūra. Mielai užtraukdavo degtinės. Užgėres mieliai dainuodavo ir eidavo su kiekvienu muštis, nors be galo mieliai kibindavo mergaites. Bet, nebedamos juokingosios jo figūros, mergaitės jį mėgdavo. Tiek Advė žinojo apie Vilių Raudį.

—Jisai jau ilgai nebesibastys po svetimus kraštus, — vėl pradeda pasakoti Raudienė. — Reikės ir jami pagaliau grįžti namo ir pradėti dorą gyvenimą. Juk žinai, kad jis buvo vyras, nesugaišęs, mokąs gerai savo amatą. Žmonės jį niekaip nebesulaukia jo grįžtant. Kai jis išėjo į karą, taip ir nebeliko gero siuvėjo visame Paleidynų kaime. O jam reikės žmonos, sau lygytos...

Raudienė šneka ir šneka. Pagaliau jai prieina prie to, kaip gražu būtų, kad juodu — Advė su Viliumi — susivestų. Advė turint savo ukelį, be to, dar siuvėja esanti. Tai jau, esą, užtektų jos Viliui. Laimingai juodu gyventų...

Bet Advė jau seniai nebesiklauso jos kalbų.

VARDAN TOS LIETUVOS

Advės Perkamytės žirklys barška, girgžda bekarant ir bekarant medžiagą. Adatą lekia blizgdamas, varstant siuvalo drabužio siūles. O siuvalas jį mašina paleista tik birbia, tik zirzia bıldedama.

Ižegnojimui už durų, reikia skubėti siuti. Kas rytą jau ketvirtą valandą Advė ant kojų ir dirba, kol saulė nusileidžia. Ši rytą jau keturios buvo primatytos, Jopės, blizžės kaip antilpusios stovėjo. Advė džiaugiasi ir pati savo mikliaisiais pirštais. Ne, jai nereikės badmirščiūoti gyvenime niekada. Jei tikitai Dievas duos užtenkamai sveikatos, skolas apsimokėjusi, apsi-tvarkiusi, galės pradėti po skaitiką kitą padėti keionei į Vokietiją... Advės veidą nušviečia laiminga šypsena. Gerą žinojo Jonis išeiti: niečiam nesivalios Advė po kojomis. Ji pati dirbs, sius ir toliau, ir Vokietijoje budama. Juk ji ir šiandien vokiečiams siūvė. Mokytojo žinoma ir josios dukterimis nutal. Vieną kartą jau ir pas žandarų buvo. Žandaro ponai patiko. Žadėjo netrukus vėl pasikviesti. Po savaitės kitos turi eiti pas kunigę. Josios taip pat yra dukterų. Kunigas patsai buvo atėjęs anđai jį pakviesti, pro šalį bėgdamas.

—Našlaitė reikia palaikyti, — sakė jis tėviški balsu. Advė teko murausti. Ji našlaitė — tiesa, bet, kad ją palaikyti reikėtų... Kodėl?

Kad kunigė ne kunigė būtų. Advė tikrai būtų atsikaisiusi. Ji būtų atsikaltinusi tuo, kad esanti per daug užimta ir... kažki, ar gerai tokioms freilinėms pasis... Bet reikia nuryti kartųj suteiktosios užuojautos kėsnį, nes tai, kad ji bus pas kunigę siuvusi, dar juo padidins jos vertę. Taigi ji pasižadėjo.

O kiek ukininkų laukia! Advė labai sijoja klientus ukininkus. Kuris ukininkas jai nepatinka, pas tą ji neina, nors ir gana maldauja. Ji eina tikrai pas tokius ukininkus, kurios ją lepina ir vaišina, lyg viešnią kokią, o ne darbininkę. Yra net tokių šeimtinkų, kurios jos netik vaišina, lyg kokią šventės progą, bet dar ir atsiprašinėja, kad, girdi, negalinti padėti nieko geresnio.

—Dar vis taip negalima pirkti gauti, ko nori, nors karas jau ir pasibaigė...

Advė pati jaučia, kad ji šiandien daugiau išleptenka, negu motinai gyvuojant. Advė džiaugiasi žmonių gerumu:

—Kodėl sakoma, kad yra blogų žmonių pasaulyje? Būk pats geras, bus ir kiti tau geri, — filosofuoja ji...

Advė, pakėlus nūo siuvinio akis ir pažiūrėjusi pro langą, pastebi, kad nauja ateina klientė — Juostė Margytė.

Perkamytė sunkiai atsidusta: reikės pasirūpinti padėteja. Viena jokiū būdu nebegali suspti. —Žinai ką, Advė? Sekmadienį miestelyje yra didelė lietuvių šventė, — lyg durimis įvirto Juostė Margytė su naujiena. — Sakoma, kad busi labai gražu. Bus vaidinamas lietuviškas veikėlas, bus dainuojama lietuviškų dainų, o paskui bus muzikos. Visokių maršų... Ateik ir tu. Aš pasistengsiu tau parūpinti gerą vietą. Kiek galint priešakyje.

Advė tyli. Ji lyg ir nusigando, lyg ir nustebo. Dar niekas iki šiol jos niekur nekviestė. O dabar, štai! Bet Advė dar vėliau neseniai girdėjo, kad Margikė esanti kažki kaip taip... "pakviesusi", pradėjusi su kažki kokiais lietuvišais, geriau sakant, su žemaičiaiškais bicitliautis ir jau, esą, rengiantis kraštą išduoti. Raudienė taip pat vieną dieną prisiminė Margikę, tiesa, ne tiek Margikę, kiek iš viso žemaičius, ir pastebėjo, kad:

—Dievui tesie garbė, tokių pakviesėlių dar menkai tesiranda. Jie viršų tokiu būdu negalės palaikyti. Atsiranda, mat, tokių žmonių, kurie darbo nemoka nusitverti, dėl to prasi-mano ką nors tokio naujo. O ypač dabar po karo...

—Na, ką manai, ateisi? — vėl kalbina tyliąją Advę Margikė. — Tu, tur būt, dar nieko nežinai apie lietuvių atbudimą, apie jų veikimą.

—Neturiu laiko, — vangstosi Advė.

—Bet tau, lietuvaitei, taip pat reikėtų susiprasti ir stoti drauge su mumis į darbą, — neatlaidžia Juostė, — ne čia si-raususi kaip vištelė tapėti. Ar žinai, ką šitas atbudimas reiškia?

Ne, Advė visiškai nieko nežino.

—Tai tau labai patariau vieną kartą pasikabinti su senuoju buivėdu. Juk pažįsti Lukšių išmintininką?

Advė pažįsta.

—Berods, visi sako, kad jis keistulius ir bedievis. Bet jis nėra bedievis. Jis yra labai išmintingas žmogus. Labai susipratus. Pamatysi, įsitikinsi, kai su juo kalbėsi. O į šventę ateik. Butinai reikia visa pamatyti ir girdėti. Labai svarbu.

Bet Advė jau pradeda spirtis, sako, į šventę neisianti, nes Jonis toli, o išgirdęs ją lankant vakarus, esą, turėtų priežasties supykti.

—Dėl ko jis pyks, ar kad eini į lietuvišką šventę?

—Aš manau...

—O jeigu eitum į vokiečių kokią taip vad. namą šrumą, kuriuos Jonis Dagys nuolat lankydavo, ar tada jis nepyktytų?

Advė nežino, kaip jis į visa ką žiūrėtų. Neaišku — kodėl, bet jai rōdosi, kad jeigu ji nueitų į lietuvišką šventę, tai būtų vis dėlto didesnė nuodėmė, negu Joniui lankant vokiečius vakarus.

Bet Margikė jai sudrožia:

—Mieloji, tu nemanyk, kad Jonis vis kampe tupi ir tikrai apie tave svajoja. Kam jis jau-nas ir dar Vokietijoje, kad nelankytų šokių tokių vakarų. Bet aš tavę neveršiu. Turi laiko apsigalvok, kiekvienas turi atleisti savo valia.

Juostė išėjo. O Advė susimąsčiusi nuleido stropiasias rankas. Stačiai negaltingai jai skamba Juostės žodžiai ausyse: "nemanyk, kad Jonis vis kampe tupi ir tikrai apie tave svajoja". — Kodėl visi kitokios apie Jonį nuomonės negu ji. Būt vis-

vien, Jonis Dagys yra jos, ir to jai užtenka. Jis sugrįš, paims ją drauge, kaip pažadėjęs.

Pro duris įkūša galvą Raudienė ir teiraujasi, ar Advė namie arba, rasi, svečių turinti ar šlapk...

—Nieko nėra. Būvo atėjusi Margytė, bet jau išėjo. Atnešė siuti. Eik, mamukai, pasisė-kūtinosi.

Raudienė nesileido daug ragintis. Ji tojį išėjo ir atsisėdo prie krosnies.

—Sakai, Juostė buvo? Ir ką ji papasakojo?

—Ką papasakos, vis tą patį. Siuti atnešė. Netrukus išeikės.

—Juostė išeikės? Kas tą sė-ną mergą beims?

—Kodėl sena merga? Ji dar ne trisdešimt. Karas buvo.

—Kur ji išeikės?

—Už Martyno šatrio...

—Aš žinau, žinau jau. Bet tai-sai taip pat pakvies, kaip ir ji.

Esas ir jis prisidėjęs prie visų tų lietuviškųjų draugijų. Visur, kur tik kas tų... žemaičių steigiamas, tai ir jis kartu. Ar Juostė nemasino ir labe prisidė-ti prie jų tenai?

—Ne, nieko nesakė apie tai.

—Bet ji sakys, kad ne šan-dien, tai rytoj, apšaukė nuo jos. Tie... tarlaimieji lietuvi-ai dabar nori visą kraštą kitaip apversti. Prasimano visokiomis draugijomis, apie kurias niekas ne sapnuoti iki šiol nesapnavo.

Be to, tokius amžius be drau-gijų išgyvenome ir buvome gyvi. Jie niekina bažnyčias. Susi-rinkę tarpu savęs, jie dainuoja liauraisias dainas. Jie visiškai Dievą nebetiki. Išjuokia gies-mes, sakytojus, kunigus...

Advė nori paklausti, iš kur ji visa tai taip gerai žinanti, bet neprieina prie žodžio. Raudienė vis daugiau randa lietuviškų nuodėmių ir vis toliau teigia:

—...Jie nori mus atplėsti nuo Vokietijos ir nori, kad prisiglaustumėm prie Maskolijos. O ką mes darysime, juk mes nemokame maskoliškai kalbėti... Ar mes prie Vokietijos negerai turėjome?

—Eik, ką tu dabar sušneki, mamukai, tik ne su Maskol ja: su Lietuva!

—Su kokia Lietuva? Lietu-vos jokios nėra. Ten visi žemai-čiai. Jie pareina ir mūsų žmo-nės išpaikinti. Kas supranta jų kalbą? Ar jie kalba taip ūtu-viška, kaip mes? Ne! Vok et-i-ja palieka Vokietiją. Čia visa kas savą, paprasta ir malonu.

—O vokiškai nemoki, mamukai — šypsosi Advė.

—Bet mano stūnis moka. Ar jis namo parėjęs kalbės žemai-tiškai?

Advė jokios aukštos nuomė-

nės neturi apie jos sunų. Jeigu tam nykštukui per prasta bus lietuviškai kalbėti... Ir koks kvailas tos motinos įsivaizdavimas! Advė staiga jaučiasi už-gautą. Tik nežino, kaip ir kokią būdą. O kaip su ta Lietuva ir ta žemaitiškąja kalba, tas jai ir dar neaišku.

Vėl kažki kas pabarškino į du-ris. Išėjo Evė Dagytė. Pasisvei-kinusi su Raudiene ir Advę, pa-klause, ar jos blizž busianti iki sekmadienio pasiuta.

—Bus. O kur tu eisi sekmadienį?

—Na, žinoma, kad į bažny-čią, — įsikūso Raudienė. — Da-gių vaikai yra protingi, jie ne-sibasto, kur nereikia.

—Tiesa, mamukai: Dagių vaikai nesibasto. Eišiu į bažny-čią... Bet ar žinai, kad bus lietuviška šventė? Turfu būtina!

(Bus daugiau)

nueiti į tą šventę. Pirmą kartą savo gyvenime.

—Tu dar per jauna lankyti šventes, Evike, — gaudeno Advė, o Raudienė išisoko:

—Mergel, ar tu nesigėdi eiti ten, kur visokie palaidunai eina? Ar tu jau iš tikrųjų nori būti bedievė?

—Ne, bet lietuvaitei, — pasi-gyrė Evė.

—Lietuvaitei? Kokia tu lietu-vaitė, kokia tu... — Raudienė užsirijo su seile ir afsikostėjusi nebežino, ką sakyti. Bet Dagikė, matyti tykoja toliau:

—O kas aš? Vokietaitė, ma-nai?

—Niekada tokių kvailių klau-simų nebudavo, — pyksta Rau-dienė. — Visi žinojome kas mes esame. O šiandien taip ir... — Raudienei vėl reikia kosėti.

(Bus daugiau)

Jel insurance reik, pas Dr. P. Vileisis EIK
DR. P. VILEISIS
Atstovas
Prudential Ins. Co. of America
175 W. Jackson H.A.R. 2500
Home Office, Newark, N. J.
5922 W. Roosevelt Rd., Austin 1175

Remkite Lietuvišką Zydaką,
NATHAN KANTER
MUTUAL LIQUOR CO.—WHOLESALE
4707 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom formičius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Saukit Tel. VICTORY 0066

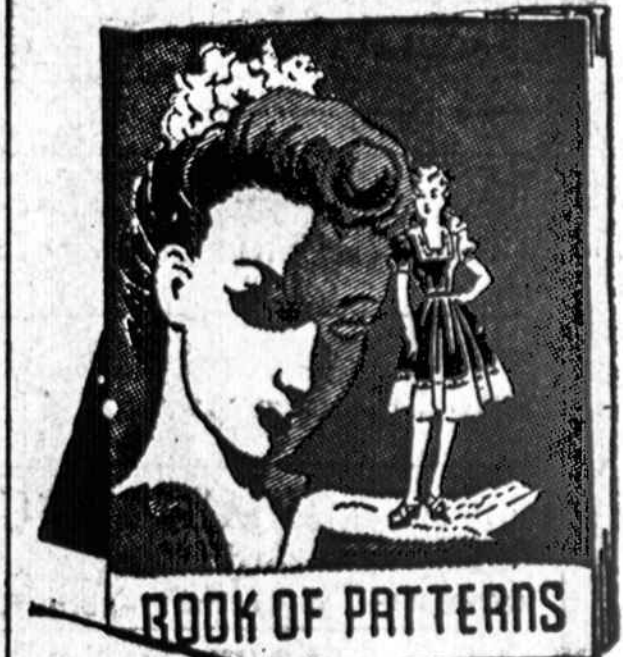
• FOTOGRAFAS
CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškais užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5846

Sophie Barcus
RYTINE RADIO VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 v. ryto iki 9:15 val. ryto.
Sėbatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.
Išgirskit vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

Taisykite Savo Namus Pakol Viskas Atpigę
Jeigu neturite pinigų, kreipkis į Naujienų spulką, gausi paskolą ant ILGU METŲ.
1739 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Garsinkitės "N-nose"

NAUJA MADŲ KNYGA



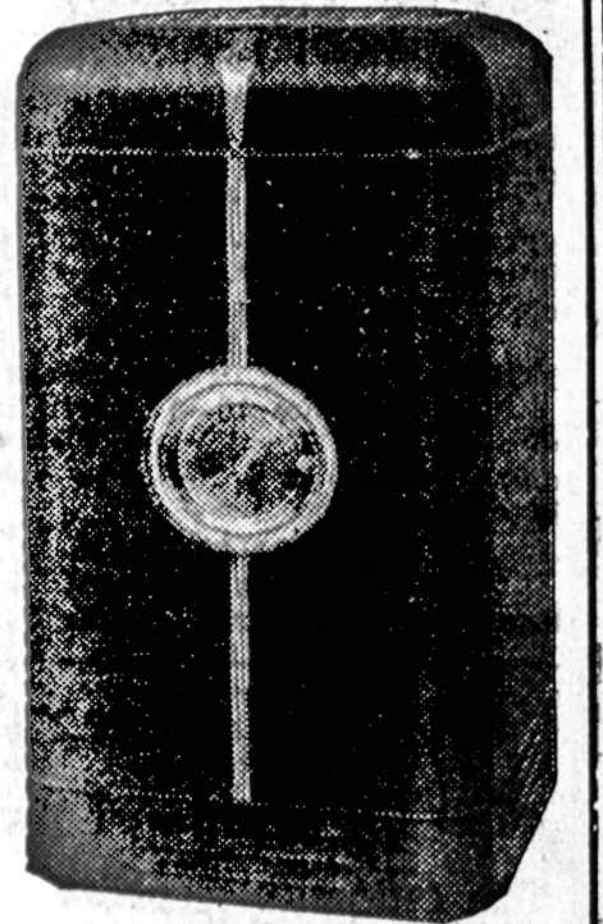
KAINA 15 CENTŲ
Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:

NAUJENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____
Valstija _____

Pirkite DABAR!

Pečius, Rakandus, Parlor Setus, Karpetus, Saldytuvus, Skalbyklas ir Radios. Budriko krautuvė dar kainų nepakėlė. Busite pilnai užtikrinti žemomis kainomis, o toliaus bus brangiau.

Galite pirkti įmokant \$1.00 dešimtatį dėl tolesnio palaikymo ir pristatymo.



Išsirkinkite dabar sau pečių žieminį, gesinį, anglinį arba aliejinį. Sutaupymas vieno trečdaliao.

Atsilankykite pamatyti visas naujas radios 1942 metų iškrautas šalia prie šalies. Išsirkinkite naują radio dabar. Išmainykite savo seną radio.

Jos. F. BUDRIK
FURNITURE HOUSE
3409-11 So. Halsted St.
Tel. YARds 3088

Budriko Radio Programai.
WCFL 1000 K. Nedėlios vakarais 6:30.
WAAF 950 K. Nedėlios 4:30 vakare.
WHFC 1480 K. Ketvergo vakarais 7:00.



Ne--
KIENO KALTE?
Bet--
Kas užmokės bilas?

Ar JUS galėtumėte užmokėti už padarytus nuostolius? Ar JUS galite rizikuoti ilgu metų bylas teismuose kurios užtrauktų dar didesnės išlaidas? Įstatymai jums uždraustų vairuoti karą iki skriaudos neatltygintos. Kam statyti save pavojun? Vairuok atidžiai, ir pasirupink tinkamą apdraudą. Specialės žemos kainos atsakomingsiems vairuotojams! Klauskite apie šią apdraudą šiandien!

Rašom visokią Apdraudą

UGNIES T. RYPKEVIČIA GYVASTIES
LANGŲ 1739 SO. HALSTED STREET APVOGIMŲ
RAKANDŲ (NAUJENŲ NAME) IR KITŲ

Illinois-Indiana-Michigan-Wisconsin Žinios

Harvester Balsavimai Rockforde

Isakė Patikrinti Balsus

ROCKFORD, Ill. — Darbo Taryba Washingtonė isakė savo skyriui Chicagoje patikrinti balotus pabalsuotus International Harvester dirbtuvėje Rockforde.

Ten 101 darbininkas pasisakė už CIO, 97 už AFL, o penki balsai buvo kontestuoti.

Taryba reikalauja tuos balotus pripažinti, ir įtraukti į skaitlines.

Dėl Dulkių Žuvo Penki Žmonės

Automobilių Tragedija Michigane

PORT HURON, Mich. — Du automobiliai važiuojo iš priešingų pusių mažu dulkėtu keliu prie Lambs, Mich.

Dėl dulkių automobilių varuotojai turbūt negalėjo matyti vienas kito, rezultate įvyko susikūlimas, kuriame buvo užmušta penki jauni žmonės:

17 m. William Smith, jo sesuo Adele iš Detroit; Kenneth Horning, 18, ir Charles Henneke, 18, abu iš Thornton, Mich., ir 25 m. Harlan Dunsmore, iš Goodells, Mich.

"Perdaug" Pinigų Pašalpai

Turėjo Virš \$1,000,000 Perviršio

SPRINGFIELD, Ill. — Illinois valstijos legislatura buvo paskyrusi \$3,000,000 pašalpos reikalams, bet pašalpos administracija išleido tik \$1,831,609.

Paprastai pinigų paskirtų pašalpos reikalams neužtekdavo.

Valstija, turėdama perviršį, galėtų padidinti pašalpą šelpiamiems, bet to ikišiol nepadarė.

Pakėlė Nuosavybių Vertę Milwaukėj

Bus Didesni Taksai

MILWAUKEE, Wis. — 1941 metų taksų reikalams Milwauke miesto valdyba pakėlė miesto nuosavybių vertę iki \$817,776,570. Tai apie \$7,000,000 daugiau negu pernai. Pakėlimas reiškia, kad Milwaukėj 1941 metų taksai bus didesni negu pernai.

Nutrenkė Tris Arklius

TUSCOLA, Wis. — Prie Murock miestelio žaibas trenkė į medį pievoje, Roy Buckley ukyje, ir užmušė tris arklius, kurie po juo stovėjo.

Suėmė Už Agitaciją Prieš Draftą

MILWAUKEE, Wis. — Federalinė valdžia laiko teismui 6 metų milwaukietį Ernest Goerner, už rašymą pamfletų ir agitavimą karo amžiaus vyrų neti kareiviauti, "nes kareiviai mas priešingai U.S. konstitucijai".

Jisai negalėjo sukelti \$5,000 kaucijos.

Trys Žuvo Kelyje Į Laidotuves

Penki Buvo Sunkiai Sužeisti

MACOMB, Ill. — Trys žmonės buvo užmušti, kai automobilis važiuojantis į Abington kapines susikūlė su kitu automobiliu, važiuojančiu iš kabinų.

Užmuštieji yra, William Browning, jo žmona Verne ir George Privis iš Dallas City, Ill. Visi buvo automobilyje, kuris važiuojo į kapines. Po susikūlimo jis užsidedė.

Viso penki keleiviai buvo kritiškai sužeisti.

Kibirkštis Susprogino Gasolino Laivą

DETROIT, Mich. — FBI agentai skelbia, kad greičiausiai kibirkštis užžiebė gasoliną Kanados tankiniam laivui "Transiter", ir kad dėl to laivas susprogo. Neaišmė įvyko River Rouge upėje, pereitą penktadienį. Žuvo du žmonės.

Laive buvo 600,000 galonų gasolino.

3,000,000 Bušelių Pyčių

CENTRALIA, Ill. — Šią savaitę pietinio Illinois ukininkai pradėjo rinkti pyčes nuo medžių. Jų užderėjo apie 3,000,000 bušelių.

"U. S. Laimės Karą"

RUSHVILLE, Ind. — Wendell Willkie pranašauja, kad Jungtinės Valstijos laimės karą šalims kariaujančioms demokratijos pusėje. Jis pasiremia faktu, kad Amerika dabar tikrai smarkiai ginkluojasi, ir galės Hitlerio priešus tiek aprūpinti ginklais, kad jie bus "neįveikiami".

Negavo Darbo, Nusizudė

GALENA, Ill. — Pereitą penktadienį 44 metų chigagietis Adam Fabanki bandė gauti paprasto darbininko darbą Great Western geležkelyje. Jo nepriėmė. Sekmadienį jis pasikorė netolimam miškelyje.

Suduzo Prekinis Traukinys

DIXON, Ill. — Netoli Dixono stoties suduzo Northwestern traukinys vežantis 23 vagonus rudies į St. Louisą. 3 vagonai sudegė, o kiti buvo sudaužyti.

Kasdien skaitydami "NAUJIENAS" lietuvių įgyja naudingų žinių ir gerų pamokinių.

Palace Theatre



Palace Theatre, LaSalle ir Randolph, jau antrą savaitę rodomas komiškas filmas su Abbott ir Costello, "Hold That Ghost". Paveikslėlyj Louis Costello kėlė aiškina filmo aktorei Evelyn Ankers.

Antras filmas teatre yra "Melody for Three" su Jean Hersholtu. (Sp.)

Diena Iš Dienos

Išvyko į Sand Diunus

BRIGHTON PARK. — P-ia Gailienė, 4422 South Artesian avenue, ir vienturtė dukrelė Onytė išvyko porai savaitę į Sand Dunes, Ind. Apsistojo pas pp. Zabukus. O.

Išsiėmė Leidimus Vedyboms (Chicagoj)

Stanley Jakubus, 30, su Dorothy Eudeikis, 23, Albert Cepulionis, 21, su Sophie Chernauskas, 19, Edward Paušus, 24, su Helen Szymoniak, 23, Anthony Dočkus, 26, su Agnes Šukis, 22, Edward Buzinskas, 28, su Mary Matuszak, 24, Peter Gražulis, 34, su Kae Žvibas, 28, Bruno B. Baranosky, 25, su Bertha Zalatoris, 20, Robert Maine, 22, su Leocadia Steponaitis, 19, John Lustik, 27, su Helen Knustout, 31, Joseph Kowaleski, 23, su Charlotte Petrick, 24, John H. Banas Jr., 21, su Theodora O'Rourke, 19, Casimir J. Berent, 25, su Irene Kaminski, 22, Jack G. Berry, 21, su Marion Petrick, 20

Gimimai Chicagoje

JANKAUSKIS, Arlene C., 3614 South Hermitage avenue, gimė liepos 26, tėvai: Joseph ir Catherine.



Garsinkitės "N-nose"

Raudoniesiems Prakišus Keistučio Kliube

"Nusikratykime Tų Komunistų Konferencijų Kartą Ant Visados".

Tai, raudonieji prakišo Lietuvių Keistučio Pašalpos Kliube.

Tas įvyko rugpjūčio 3 d., susirinkime.

Į susirinkimą atmaršavo visa komunistų "divizija" su "generolu" priešakyje. Jo adjutantas tuoj pateškė laišką ant prezidento stalo. Pasirodė, kad tai buvo "prošenijs" į komunistų šaukiamą konferenciją, kurioje bus "kalbama" kaip gelbėti Lietuvą, dabar, kad Banditas Nr. 2 išvarė iš Lietuvos jų dvasios vadą — Banditą Nr. 1.

Keistutėčiai Supranta Dalyką.

Šį sykį keistutėčiai parodė, kad supranta dalyką, ir komunistų veidmainingą laišką su kvietimu į jų veidmainingą konferenciją atmetė.

Keistutėčiai labai gerai padarė, nes negalima suspėti vartiotis su tais raudonaisiais gailalais. Juk tik keli mėnesiai jie šaukė skodą ir kvietė Keistučio Kliubą, kad "pasmerkti šį militaristų ir imperialistų karą", o dabar jau šaukia kitą skodą, kad šį — vartojančią pirmesnius žodžius — "militaristų ir imperialistų karą" užgirti.

Gal Bijo Kad Karvutė Užtruks?

Užtai, kad jų Dėdei Kremliuje pasidarė karšta, tai mes turime bėgti jam į talką. Gal mūsų raudonieji jaučia, kad kai Juozui reikės apšviesti Kremlį, tai ir jiems gali pasidaryti riesta, — užtruks azatiška karvutė, kuri juos peni.

Keistutėčiai, sykį ant visados nusikratykime tų visų komunistų atsišaukimų ir konferencijų, o ginkime savo Kliubo reikalus ir bukime Kliubo sągyboje. Lankykime susirinkimus, temykime jų eigą ir būdėkime, kad nebūtų Kliube sukurti komunistiškų politikų, o vien tik draugiškumas.

Pamočninkas

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos galingos.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS



Mano 20 metų praktikavimas jus garantavimas Optometrical Akų Specialistas Palengvina akų įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo, akų aptemimo, nervotumo, skaudamą akų karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiamą į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.

VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 vak. Seredomis nuo pietų, o Nedėlioj pagal sutartį.

Daugelyj atsitikimų akys atitaisomos be ainių. Kainos pigiau, kaip pirmą.

4712 South Ashland Av. Phone YARDS 1373

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829 Pritaiko Akinus Kreivas Akis Ištaiso.

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET kampas Halsted St.

Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 7 Nedėliomis pagal sutartį.

Rytoj Laidoja Biznierių Dominiką Balį

Mirė Rugpjūčio 10 d.

Rugpjūčio 10-tą d., mirė populiariškas ir visiems pažįstamas biznierių, Dominikas Balis, kuris per ilgus metus užlaikė užėgą su savo žmona Barbora, ties num. 6558 So. Morgan St.

D. Balį jau suviršum metalo kankino paraližius. Nors jo mylima žmona dėjo didžiausias pastangas išgelbėti jo gyvybę, vienok tas nepasisekė padaryti.

Teisėbės Mylėtojų D-jos Narys.

Drg. D. Balis priklausė prie Teisybės Mylėtojų Dr-tės. Vardė tos organizacijos prašau visus narius-es skaitlingai dalyvauti jo šermenty ir laidotuves.

Jo kunas yra pašarvotas Stanley Mažeikos koplyčioje, 3319 Litanica Ave., Bridgeporte. Laidotuvs įvyks trečiadienio rytą. Bažnytinės apeigos įvyks šv. Jurgio bažnyčioj, iš kur kunas bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Steponas Narkis

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai.

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos nuo 1-3 ir 7-8

Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį

Rez. 6631 So. California Avenue

Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036

Residencijos Telefonas: BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso Valandos:

nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.

Trečiadienį pagal sutartį.

+

Dr. F. Pulsucki Le Van

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak.

1957 W. Garfield Blvd.

Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.

2400 WEST MADISON STREET

Val. 1 iki 3 popiet. 6 iki 8 vak.

Telefonas SEELEY 7330

Namų telefonas Brunswick 6597

Tel. YARDS 3146

VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9.

Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 8

Sventadieniais: 11 iki 12.

DR. V. A. Šimkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

ir Akinus Pritaiko.

3343 SO. HALSTED ST.

DR. STRIKOLTS

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE

Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą.

Ofiso Tel. YARDS 4787

Namų Tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS

1645 So. Ashland Ave.

arti 47 Street

Telefonas YARDS 2246

Valandos nuo 9 iki 8 vakaro

Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

NAUJOJE VIETOJE

2403 West 63rd St.

VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9 vakaro. trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.

Telefonas Hemlock 7899.

Namų tel. Republic 4688

Rytoj LDD-LSS Narių Susirinkimas

Rytoj vakare, rugp. 13 d., "Naujienu" name įvyksta LDD 4-tos kuopos ir LSS centralinės kuopos narių susirinkimas, 7:30 v.v.

Visi nariai prašomi susirinkti, nes reikia sutvarkyti reikalus Field Day Pikniko, kuris įvyksta rugpjūčio 24 d., Liberty Grove Darže.

J. K.

Adreso Pataisymas

Vakar žinioje apie drg. Joną Thomas buvo paduotas klaidingas adresas. Jisai gyvena ad. 5906 South Calumet avenue, o ne ad. 5606 S. Calumet.

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
Tel. Hemlock 5849

Dr. Peter T. Brazis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 S. Western Ave.
VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2500 West 63rd Street

Ofiso valandos: nuo 1-4 ir nuo 7-9 val. vakaro ir pagal sutartį.

Ofiso Tel. PROSPECT 6737

Namų Tel. VIRGINIA 2421

DR. MARGERIS
3325 So. Halsted St.

Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet

ir nuo 6 iki 8 vakare

Sventadieniais nuo 10 iki 12.

Phone YARDS 7299

KITATAUCIAI

DR. HERZMAN
IS RUSIJOS

Gera lietuviams žinomas per 39

metus kaip patyręs gydytojas chir

urgas ir akušeris.

Gydo stailgas ir chroniškas ligas

vyrų, moterų ir vaikų pagal nau

jausius metodus X-Ray ir kitokius

elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija

1034 W. 18th St., netoli Morgan St.

Valandos nuo 10-12 pietų ir

nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną

dieną. Išskiriant šeštadienio vakaro

ir nedėliomis.

Tel. CANAL 3116

Residencijos telefonai:

Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS

4729 So. Ashland Ave.

— 2-ros lubos —

CHICAGO, ILLINOIS

Ofiso Valandos:

Nuo 10-12 val. ryto, nuo 2 iki 4

val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val.

vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12

valandai dieną.

Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 6994

Dr. Maurice Kahn

4631 SOUTH ASHLAND AVE.

Ofiso valandos:

Nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po

piet, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12

Rez. Telephone KENWOOD 4300

ADVOKATAI

K. P. GUGIS
ADVOKATAS

Miesto ofisas—127 N. Dearborn St.

Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2

Namų ofisas—3323 So. Halsted St.

Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30

Telefonas YARDS 0818

Apie Įvairius Dalykus

APIE BAUGINIMUS

Kaime mėgstame pasakoti apie įvairius vaidinuklius, pakartoklius ir kitokias nebuvas ir nesamas baisybes. Pasakotojas visą įvykį nupasakoja dažniausiai taip, lyg tartum patį viską būtų matęs, regėjęs. Ypač mėgstama pasakoti norint kitus įbauginti. Apie tą netikusį patį protį ir jo pasėkas mes čia trumpai ir pakalbėsime.

Jums, tur but, yra tekę skaityti apsakymas apie berniuką, medžiojusį Alpių kalnuose. Jis patekęs į pavojų. Po jo kojų buvus bedugnė, o ant uolos, kurios jis įsikibęs laikėsi, buvęs plėšraus erelio lizdas. Berniukas pamatęs padangę atplisnojanti erelį ir supratus, kad jis pulsias savo lizdo gelbėti ir suleisias savo aštriuosius nagus į jo kūną. Mirtis buvusi neišvengiama. Bet žmonės laiku spėjo išgelbėti berniuką. Išgelbėtas iš pavojaus, jis buvęs žilas, kaip obelis. Vadinas, baimė jį per minutę pražlindžiusi.

Sis apsakymas rodo didelę baimės įtaką žmogui. Net ir nesamas, bet įkalbėtas pavojuis neišvengiamai veikia žmogų.

Atpasakosiu du Dr. V. Lazersono paduotus pavyzdžius. Stai vienas baisyus atsitikimas. Viena universitete studentai labai nekentę vieno asistento ir sumanę jį pagąsdinti. Tamsiam kambaryje jie įtaisę rąstą su kirviu. Pašaukę asistentą ir įstūmę jį į tą tamsų, jį kambarį, kuriame kiti studentai, apsilvilkę juodais rubais, dėjosi esą asistento teisėjais. Asistentas manė, kad studentai juokauja. Bet šie nuolatys jį ragino ruošti mirtį. Pagaliau užrišę jam akis ir paguldę ant rasto. Vienas studentas iškėlęs ties asistento galvą kirvi, o antras tuo tarpu tekstelėjęs šlapio rankšluosčio jam per sprandą. Bet koks buvęs studentų nusigandimas, kai atrisę asistentui akis pastebėjo, jog jis iš tikrųjų jau nebegyvas.

Antras pavyzdys. Nusikaltėlis buvo pasmerktas mirti išleidžiant iš gyslių kraują. Užrišo jam akis, paguldė į lovą ir prie jos priėjo. Į ranką ir koją jam truputį įdūrė, bet taip mažai, jog ir kraujas nebėgo. Be triukšmo, atsargiai, kad pasmerktasis nedarytų triukšmo, pastatė iš abiejų pusių jam prie kūno indus su vandeniu ir pa-

maželį varvino į indus ne kraują, bet vandenį. Kad pasmerktasis geriau įsitikintų, jog jo kraujas nuleidžiamas, įdurtąsias kojas ir rankas vietas nuolat šluostė šlapio skuduru, kad pasmerktasis manytų, jog valomas sukrekęs kraujas. Po penkiolikos minučių pasmerktasis ir be kraujo nuleidimo mirė.

Stai kokia galinga baimės jėga. O mes labai mėgstame kitus gąsdinti. Prisimenu stai kokį šposą. Pas mus tarnavo drąsus piemenukas. Vaidinukliams netikėjo. Prie maldų taip pat nebuvo linkęs.

— Aš jokių vėlinių nebijau. Tegul mane nors ir gyvą nešąsi į pragarą. Visi vaidinukliai — žmonių prasimanymas, — sakydavę jis. Eidamas gult net ir svirno durų iš vidaus neužsikabindavo.

Kartą vėly vakarą grįždami su broliu iš gegužinių per mišką, pamatėme daug šviečiančių keimų. Prisiplėmę jų žievių iš parsišėmė namo. Prisitaikę šviečiančias žieves prie keptuvės, prie krutinės, pasiėmė dar į rankas ir nuėjome svirne piemenuko pagąsdinti. Radome jį bemiegantį. Keldami didžiulį triukšmą piemenuką išbudinome. Iš karto jis pamatė, kad mes jį gąsdinam. Šaukė mus vardais. Neatsiliepėm. Pagaliau iš baimės susirangė lovos kotelėje ir verdamas pradėjo žengnotis ir šauktis visus šventuosius. Tada mes išėjome iš svirno.

Sis įvykis piemenukui patenkė ir dėl šio šposo man teko truputį gailėtis. Apie vaidinuklius piemenukas niekam nepasakojo, matyt, gal ir pats dar abejojo. Bet vėly vakarą jau ir iš grįžios išėjo bijodavo. Svirno durų neužkabintų niekuomet eidamas gulti nebepalikdavo. Pasidarė bailus, nerangus. Emė kas vakarą poteriauti, ko iki šiol nedarydavo. Kalbant apie vaidinuklius, savo drąsų piemenuką niekas nesusigirdavo. Nors vėliau aš jam visą įvykį papasakiau, bet prietaringoji baimė dar negreit iš jo išdilo.

Šitokių pavyzdžių kaime pilna. Ne tik tokie bauginimai, bet ir įvairūs pasakojimai apie įvairias baisybes daug kam baimės įvaro.

Susirinkus jaunimas arba seniai ir kad ims pasakoti apie visokius baugus, kuriuos "patys savo akimis regėję", net plaukai ant galvos šiaušiasi. Rodosi ir įvaziuos į kambarį pats liucipieris su savo karieta prieš laikrodžių dvyliką išmūšant. O jau vienam patamsyje paliktai, tai staciai klauku.

Stai kokį atsitikimą pasakojo man tėvelis. Prieš keliolika metų mūsų kaimynystėje gyvenęs kalvis. Kaip ir visi jo amžiaus žmonės, buvo daug prisiklausęs apie visokius vaidinuklius, nors šiaip žmogus gana drąsus buvęs. Kartą užtrukęs miestelyje iki vėlaus vakaro. Grįžti tekę pro kapus. Dėl drąsos nusipirkęs pusbonkė ir prieš pat kapus ją ištuštinęs. Pasijutęs nepaprastai drąsus ir galingas. Eidamas pro pat kapus staiga pastebėjęs prie kryžiaus baltą vaidinuklį.

— Na, palauk dabar, tu šėtone! Parodysiu aš tau, kad atsidėsi ligi svieto pabaigos po šventą vietą lašdžioti.

Greit griebęs drūtą pagalią ir rėžęs tam vaidinukliui staciai per galvą, o tas tik nesvietėsi, bet balsu kažkaip subliovęs ir į žemę nugramzdėjęs.

Bet nuo to balso tokia baimė kalvį apėmusi, jog jis movęs į namus, kiek kojos neša ir gulęs į patalą.

Rytojaus dieną vietinio kaimo gyventojas radęs ant kapų savo užmuštą ožką. Kalvis po to smarkiai susirgęs. Sužinojęs apie užmuštą ožką, ilgai apie savo ligos priežastį nesisakęs. Sirgęs tris savaites. Jam baisiai buvę nesmagu, kad ožką jam tiek baimės įvairiusi.

Be abejonės, čia daug reikė ir pusbonkė, bet svarbiausia, tai girdėti pasakojimai apie vaidinimus, kurie ir sukūrė jo vaidinuklį iš ožkos tikrą vaidinuklio paveikslą.

Panašų atsitikimą kaime daug. Galima būtų jų storių knygų pririnkti. Mes čia pasitenkinom tik keliais pavyzdžiais.

Ko mus šie pavyzdžiai moko. Pirmiausia, jog nebūtų dalykų niekuomet nereikia pasakoti už tikrąybę. Viduramžiais plačiai tikėta vėliniai. Daug kas pasakodavo juos tikrai matus. Apie tai ir kunigai skelbdavo, bauginami žmonės nuo pragaro. Šie pasakojimai taip veikdavo žmones, jog kai kurie susirgėdavo ir iš tikrųjų savo vaidinuklį pradėdavo regėti vėlinius ir kitas nesamas baisybes. Apie tai plačiau rasite aprašyta mokslo populiarizatoriaus N. Rubakino knygoje "Stebuklai ir paslaptys". Ši knyga rekomenduotina kiekvienam "Lietuvos Ukiniuko" skaitytojui.

Su vaidinukliais tas pats, kaip ir senovėje su vėliniais. Mažiau dabar nepasakojama apie juos, mažiau ir besivaidina. Prisiklausę baisyų pasakojimų žmonės savo vaidinuklį kuria įvairias baisybes ir dažnai jas net tikrenybe palaiko. Kituose kraštuose vaidinuklių nebėra. Laikas galutinai juos išvyt ir iš mūsų krašto.

Antra, tokie pasakojimai neišvengiamai veikia mūsų sveikatą, daro mus bailius, išglebėlius. Ypač tas kenkia mažiems vaikams. Jei norime, kad mūsų vaikai išaugtų drąsus, nesibiją vargų ir pavojų, turime žadinti juose drąsos ir pasiryžimo jausmus. Tiesa, vaikai mėgstą fantastingus pasakojimus. Bet pasaulinė literatūra turi daug fantastingų pasakojimų, kuriuose nėra tokių baisybių ir baubų. Tokie pasakojimai ugdo kiekvieno vaiko sieloje gerąsias žmogaus savybes. Tokių veikalėlių yra jau ir mūsų kalboje paruošta bei iš svetimų kalbų išversta. Gražūs pasakojimai skatina vaiką prieš pamėgimo viso, kas gražu, gera ir atbaudo nuo viso to, kas niekinga, nedora, negražu. Pasakojimais reikia vaiko sieloje sukurti gražius pasaulius, kurių jis pamylėtų ir kokių visą mūsų žemelę norėtų matyti.

Motinos, kurios nori, kad vaikai gerai eigtų, privalo juos ne rykšte ir ne nesamomis baisybėmis gąsdinti, o išmokyti gero elgesio ir paklūsimo savo motiniška meile.

Matydami bauginimų žalingumą, liaukimės juos vartoję. Tenyksta iš mūsų krašto visokie kaukai, vaidinukliai ir klajojančios be vietos "nekrūštytos dušios!"

K. J. Šapelis.

INSURANCE (APDRAUDA)

- PILNĄ APDRAUDĄ AUTOMOBILAMS.
- APDRAUDĄ NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDĄ RAKANDŲ.
- APDRAUDĄ NUO VAGIŲ.
- APDRAUDĄ LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savininkų, kuriuos randa si talvėnai nuo Public Liabilities.

NAUJIENU
Raštinėje per
A. RYPKIČIŲ
1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais — nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

Chicagos Draugijų, Klubų Valdybos 1941 Metams

ZEMAIČIŲ KULTūros KLUBO VALDYBA 1941 METAMS: Pirminkas—Steponas Narkis, 4353 S. Talman ave., tel. Virginia 1279; Pirm. pagalb.—M. Cepulskas, 3329 So. Lithuanian ave.; Nut. rašt.—Julia Petraitienė, 812 W. 33rd st.; Fin. rašt.—Leonas Geniotis, 4905 So. Kominsky ave.; Išd.—Paul J. Petraitis, 812 W. 33rd st.; Išd. pagalb.—Ona Jacobs, 4409 S. Artesian ave.; Maršalka — Frank Venckus, 2649 W. 43rd st.

TEISYBES MYLĖTOJŲ DRAUGYSTES VALDYBA 1941 METAMS: Joe Balchunas—pirm., 3200 South Lowe ave.; P. P. Kilis—Vice-pirm., 3347 Lithuanian ave.; A. Kaulakis — Nut. rašt., 3842 So. Union ave.; Felix Kasper—Fin. rašt., 3534 So. Lowe ave.; J. Rachunas—Izdininkas, 3137 So. Halsted st.; Zig. Grigonis — Kont. rašt.; J. Racevicia—Izd. glob.; Kaz. Valaitis — Ligonų prižiūrėtojas, Dr. J. P. Poška—Daktaras kvotėjas; Steponas Narkis—Korespondentas; L. Jucius Maršalka. Susirinkimai įvyksta kas antrą sekmadienį kiekvieno mėnesio, 12 val. dieną, Chic. L. Auditorijoj, 3133 S. Halsted st. Nariai priimami nuo 18 metų iki 45 metų, vyrai ir moterys.

DRAUGIJOS PALAIMINTOS LIETUVOS VALDYBA 1941 METAMS: Pirminkas ir Auditorijos atstovas—J. Jackus, 6504 So. Rockwell st., tel. Rep. 7929; Vice-pirm.—J. A. Shulmistras, 4016 S. Archer ave., Laf. 6300; Nut. rašt.—Lucille S. Dagis, 2902 W. Pershing Rd., Laf. 6300; Fin. rašt.—F. Miklunas, 4917 S. Comensky ave., Laf. 1152; Kont. rašt.—F. Margevičius, 4409 S. Fairfield ave.; Kasos globėjas ir koresp.—B. J. Jakaitis, 826 W. 34th Pl., tel. Yards 2252; Išd.—T. Janulis, 3430 S. Morgan st., Yards 4663; Maršalka—A. Šaškas, 3622 South Union ave.; Ligonų prižiūrėtojas—A. Augustinas, 656 W. 35th st., Yards 6701; Teisėjas—K. Stulas, Teismo sek.—L. Jucius. Draugijos susirinkimai įvyksta kas antrą trečiadienį, kiekvieno mėnesio, Chicago, Liet. Audit., 3133 So. Halsted st.

CHICAGOS KRAIKIŠKIŲ APSVIETOS IR KULTūros DRAUGISKO KLUBO VALDYBA 1941 METAMS: Pirm.—P. Platkauskas, 4321 S. Rockwell st.; Vice-pirm.—A. Vainauskas, 4529 S. California ave.; Nutar. rašt.—M. Tiškins, 3638 S. Wallace st.; Išd.—J. Bložys, 3938 W. 63rd Pl.; Oorganizatorius — B. Gulbinas, 4035 S. Maplewood ave., tel. Virginia 1998; Išd. gl.—A. Bložienė ir J. Gulbinienė. Susirinkimai įvyksta kas trečią sekmadienį, (nedėdienį) kiekvieno mėnesio, 1:30 val. popiet, "Sanderas" svet., 840 W. 33rd st., Chicago, Ill.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO VALDYBA 1941 METAMS: Pirminkas—M. Grakauskas, 3939 N. Christiana ave.; Vice-pirm.—Mike Cepul, 3327 W. Le Moyne st.; Nut. rašt.—A. Lungevici, 1814 Wabasha ave., tel. Humboldt 2285; Fin. rašt.—Stanley Buncickis, 3327 Le Moyne st.; Kasierius—John Kuprevičius, 3446 W. Pierce ave.; Maršalka—A. Kuprevičius, 3446 Le Moyne St. Mitingai atsibuna kas trečią ketvartę, 3600 West North ave.

LITHUANIAN DEMOCRATIC CLUB OF THE 15th WARD VALDYBA 1941 METAMS: Pres.—Floyd J. Dovait, 5945 S. Albany ave.; Vice-pres.—Joseph Vaisvilas, 6147 So. Washenaw ave.; Recording sec.—Justin Tarvidas, 5931 So. Albany ave.; Finance Sec.—John Noreika, 5924 South Maplewood ave.; Treasurer—John Gura, 6406 So. Francisco ave.; Sergt. at Arms—Mr. A. Dulcus, 6404 So. Campbell ave.; Legal Advisor—Chas. Zekas, 2511 W. 69th st.; Finance Committee — Mrs. Noreika, 5924 S. Maplewood ave., and Mrs. Petrull, 5945 So. Albany ave.; Executive Comm.—Mr. Charles Davis, Mr. Kaz. Shepetis, and Mr. Gura; Board of Grievances—J. Tarvidas, Ch. Davis, and Gust Ritter; Publicity Committee — Ch. Davis.

AMERICAN LITHUANIAN CITIZENS CLUB—Political and Beneficial of the 12th Ward, Chicago, Illinois VALDYBA 1941 METAMS: K. Sova—pirm., 4060 S. Maplewood Ave. P. Jakavič—vice-pirm., 2857 So. Emerald Ave.; Paul J. Petraitis—nut. rašt., 812 W. 33rd St.; Lucille S. Dagis—turtu rašt., 2902 W. Pershing Rd.; Larry Lubik—kont. rašt., 2804 W. 45th St.; E. Rimeikis—kasos glob., 2444 W. Pershing Rd.; J. Balnis—kasierius, 2910 W. 40th St.; tel. Lafayette 6927; Parengimų Komisija: G. Green, M. Kairienė, D. Dauskurdienė, A. Miller—teisėjas, 4258 So. Western Ave.; Dr. T. Dundulis—Dr. kvotėjas, 4197 Archer Ave., tel. Virginia 0036. Susirinkimai atsibuna kiekvieno mėnesio 3 sekmadi, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. I klubą priimami vyrai ir moterys nuo 16 iki 45 metų amž. lygionis teisėmis ir mokestimis.

L. ZAGARIEČIŲ KLUBO VALDYBA 1941 METAMS: P. Ariauskas—Pirm., 2109 N. Cleveland Ave.; A. Niprikas—Pirm. pagalb., 1303 S. Pulaski Rd.; J. Keturakis—Nut. rašt., 1525 S. 51st St., Cicero, Ill.; Stella Kasper—Fin. rašt., 3145 S. Emerald Ave.; E. Ramauskienė—Kontrolės rašt., 1218 So. Independence Blvd.; St. Niprikas—Kasierius, 3824

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED—FEMALE

Darbininkų Reikia

DZENITORKOS IR SKROBINTI moterys. Kreipkitės 9:30 š. vakarą. Kambarys 205, 343 So. Dearborn St.

REIKALINGA PATYRUSI veiterka, Sekmadieniais nereikia dirbti. ANNA'S RESTAURANT, 531 W. Roosevelt Road.

PATYRUSIOS SKUDURŲ sortuotojos. Džunko kieme. Puiki mokestis geroms darbininkėms. West End Paper Stock Co. 7336 W. Fullerton Ave.

REIKALINGOS MERGINOS ir moterys laundrės darbai. Patyrimas nereikalingas. SUBURBAN LAUNDRY 3522 W. 63d St.

PATYRUSIOS SKUDURŲ SORTUOTOJOS. GERAS MOKESTIS. ATEIKIT į 5835 So. LOOMIS.

HELP WANTED—MALE

Darbininkų Reikia

REIKALINGAS PAGELBININKAS į Liquor krautuve, kaip bartenderis. Turi turėti gerą liudytoją. Teisingam žmogui yra gera ateitis.

Klauskite **MR. BUDRIS**, 2710 W. 69th St.

REIKALINGI PATYRĘ SHEAR lauro ir padėjėjai dirbti geležies laužo kieme. Geras mokestis. Kreipkitės Leopold Cohen Iron Co. 3000 So. Kedzie Ave.

PIRMARANKIS KEPEJAS prie keikų su duonos. **LIBERTY BAKERY** 11932 So. Halsted.

PATYRĘ DŽUNKO kieme darbininkai. Shearman, metal torchmen, Tik patyrę. West End Paper Stock Co. 7336 W. Fullerton Ave.

REIKALINGAS VYRAS dirbti tavernoj. Teisingas, švarus, patikimas. Mrs. Geddin Tavern, 10001 Commercial Ave.

SCRAP IRON YARD HELPERS AND SHEARMEN. GERAS MOKESTIS. ATEIKIT į 5835 SOUTH LOOMIS.

REIKALINGAS DARBININKAS SPAUSTUVEI, kuris moka visą spaudos darbą. Atsišaukite greit. Box 2521, 1739 So. Halsted St.

SUSIRINKIMAI

L. D. D. 4 KUOPOS ir L. S. S. Centralinės kuopų susirinkimas įvyks trečiadienį, rugpiučio 13 d., 8 val. vakare, Naujienų name, 1739 So. Halsted St. Visi nariai būkite susirinkime.

LDD 4 Kp. rašt. CICERO Lietuvių Improvement Klubų susirinkimas įvyksta šien dien, rugpiučio 12 d., 8 val. vak. Liuosybės svetainėje. Visi klubiečiai malonėkiai dalyvauti susirinkime. —Valdyba.

DRAUGYSTES PALAIMINTOS LIETUVOS reguliaris mėn. susirinkimas įvyks rugpiučio 13 d., 7:30 val. vak. Ch. Lietuvių Auditorijoj, 3133 S. Halsted St. Visi nariai kviečiami dalyvauti šiame susirinkime.

Lucille S. Dagis, rašt.

Deodor St., Indiana Harbor, Ind.; Kasos globėjai: J. Balakas, 1414 So. 49th Ct., Cicero, Ill., Alfons Masulis, 3252 So. Halsted St.; B. Gurskienė—Koresp., 3252 So. Halsted St.; K. Balchunas—Maršalka, 3521 W. 38th Pl. Susirinkimai laikomi vieną kartą mėnesį, kas ketvirtą sekmadi, pirmą valandą popiet, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St.

KEISTUCIO PASALPOS KLUBO VALDYBA 1941 METAMS: Jos. Sholteman—Prezidentas, 4508 S. Francisco Ave.; J. Stulgaitis — Vice-pres., 1531 So. 50th Court, Cicero, Ill.; Helen Chapas—Prot. rašt., 2441 W. 45th Place; Dr. F. A. Zubas—Finansų rašt., 4276 Archer Ave.; Dr. M. T. Strikol —Klubų gydytojas, 4645 So. Ashland Ave.; Tel. Prospect 1930; Paul J. Ridikas—Izdininkas, 3354 So. Halsted St.; Lucille S. Dagis —Kontrolės rašt., 2902 W. Pershing Rd.; Nellie Viršila—Kasos Globėja, 3435 So. Wallace St.; Frank Jakavičia—Kontrolės komisijos pirm., 2857 So. Emerald Avenue; Michael R. Kazunas —Klubų legalis patarėjas, 69 West Washington St., Tel. Central 0592.

GERB. Naujienų skaitytojai ir skaitytojai prašomi prikrikti reikalais čia į kas krautuve, kurios skelbia Naujienose.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

PARSIDUODA GROSERNĖ ir Meat Marketas. Geras biznis. Priežastis—mirtis. 5656 So. Ashland Avenue.

COCKTAIL BAR — Berwyne. Daillai įrengtas. Išdirbtas biznis ant gaivios kryžkelės. Greitam pardavimui kaina žema. Box 2520, 1739 So. Halsted St.

TAVERNA PARDAVIMUI. Ne-galiu viena išlaikyti. Abu vaikai armijoj. 4758 So. Damen Ave.

PARDAVIMUI GROSERIŲ krautuve. Gefai išdirbta krautuve. Kampinė vieta. Elektrikinis apšildymas. 3001 So. Emerald Ave.

PARSIDUODA GROSERNĖ ir buclernė 5601 So. Laflin Stret. Biznis gerai išdirbtas. Elektrikinė refrigeracija.

REAL ESTATE FOR SALE Namai—Zemė Pardavimui

DVIEJU FLATU MURAS, uždaryti porčiai užpakaly. 7–7 kambariai, karšto vandens šiluma. 2 karam muro garažas. Pasaukojamas Ant Union Ave., tarp 73 ir 74 gatvių. Arti visokios transportacijos. Šaukite CANAL 5376.

AUKSINĖ PROGA sidabriniais plaukais porai. Išdirbtas biznis, sušedęs iš tavernos ir restorano. Abu parenduoti. 17 furnišuotų kambarių. Visi užimti. 6 kambarių apartamentas, 2 aukštų muros namas, stymų apšildomas, stokeris. \$4,500. metinių pajamų. Kaina \$18,500. Grand Crossing apylinkė. Savininkas PLAZA 4464.

PARDAVIMUI TIKRAS BARGENAS Brighton Parke. 2 flatu muros, 4–4 kambariai, taipgi 3 kambariai beismente. Kaina \$5,800 greitam pardavimui. **FRANK V. ZINTAK CO.**, 4353 Archer Avenue, Tel. LAFayette 1121.

PERKAM, parduodam ir mainom namus, lotus, farmas ir biznius. Turime didelį pasirinkimą namų pirkti už cash arba mainais. Norinti pirkti ar mainyti, dėl greitesnio pataravimo šaukite:

PAUL M. SMITH & CO. REAL ESTATE — LOANS—INSURANCE 4631 S. Ashland Ave. Tel. YARDS 1001.

PARDAVIMUI 3 FLATU muros, 7 kambariai. Stymų šiluma, moderni refrigeracija, arkų durys, 4žuolo trimas, puikiam stovy, gerai užtikomas. Metinės pajamos \$1,476. Kaina \$7,000. 5741 Princeton Ave. Englewood 1025.

5 KAMBARIŲ MURO bungalov parduvimui. Karšto vandens šiluma. 75x125 lotas. 2 karam garažas. 3321 W. 114th St.

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavimui

GREITAI VEIKIT 34 akrai Indianoj, U. S. 30, ½ mylios miestelis, 70 mylių Chicago. Namas, mašinertija, derlius, vīstos, geros pajamos. Kaina \$7,500. **HLAVACEK**, 6233 University Avenue.

PARSIDUODA 12 AKRŲ su nauju namu. 45 mylios nuo Chicago. Kaina \$2600. Atsišaukite ar rašykite P. K., 3240 S. Halsted St., Chicago.

WHOLESALE FURNITURE Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

MOKEKEDAMAS CASH — už rakandus, sutaupyti nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar rašykite dėl daugiau informacijų. Vien tik nacionaliai žinomi daktai randasi pas mus. **ALIAUSKAS, SUNUS**, 6343 So. Western Ave., Chicago Ill. Tel. RFPublic 4061

SCHOOLS AND INSTRUCTIONS Mokyklos ir Pamokos

ISMOKIT UZDIRBTI Electric and Gas Welding. Mokės jum daugiau pinigų. Sunaudokit savo liuoslaiki. Mokėkit laiku bėgant. **NEREIKIA KONTRAKTO PASIRASYTI.** Lengva išmokyti pagal naują mūsų metodą. Atdara dienomis—naktimis—šeštadieniais. Rašykite, šaukite atliankyti mūsų mokyklą. **INDUSTRIAL TRADE SCHOOL** 1910 So. Kedzie Ave. Phone ROCKWELL 7167.

FINANCE AND LOANS Finansai ir Paskolos

PASKOLOS GREIT IR PIGIAI ANT 1-MŲ MORGICIŲ Mėnesiniais atmokėjimais **MUTUAL FEDERAL SAVINGS** and LOAN ASSOCIATION of CHICAGO. 2202 W. Cermak Rd. BEN. J. KAZANASKAS, Sec. Turtas virš \$1,000,000.00.



DOMINIKAS BALIS
GYVENO 6558 SO. MORGAN ST.
Telefonas WENTWORTH 0418.

Persikyrė su šiuo pasauliu rugpiučio 10 d., 12:30 val. ryto, 1941 m. sulaukęs pusės amž., gimęs šiaulių apskrity, Ležavos parapijoj, Purplij kaime.

Paliko dideliam nuliudime moterį Barbora, po tėvais Sun-paitę, suną Dominiką, marčią Oną, kasė Thomas, brolių ir brolėnę Joną ir Magdalėną Balias, brolio dukterį Bernice Beaton, dvi sesers dukteris, Prudenciją Raikimas ir Magdalėną Krauciuinas ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų, o Lietu-voje brolių Juozapą, 3 seseris, Marceljoną Katelienę, Oną Dargie-nę, Jevą Paulikienę, jų šeimas ir kitas gimines.

Priklausė prie Teisybės Mylėtojų Draugijos. Kunas pašarvotas Mažeikos koplyčioje, 3319 Lithuanian Ave. Laidotuvis įvyks trečiadienį, rugpiučio 13 d., 8:30 val. ryto iš koplyčios į švento Jurgio parap. bažnyčią, kurioje atsisbus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Dominiko Balio giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvis ir suteikti jam paskutinįjį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame: **MOTERIS, SUNUS, MARTI, BROLIS** ir kitos Giminės. Laid. Direkt. S. P. Mažeika, Tel. YARDS 1138-1139

URBA Gėlės Mylantiems Vestuvėms, Ban-kietams, Laidotu-vėms, Papuoš-i-mams **GELININKAS** 4180 Archer Avenue Phone LAFAYETTE 5900

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegrafu: Viskas Pasaulio Dalis **KVIETKININKAS** Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams 3316 So. Halsted Street Tel. YARDS 7308

Paskutinės rusų okupacijos dienos Lietuvoje

Žmonės Maldavo, Kad Kiltų Karas, Kad Išvytų "Prakeiktus Raudonuosius"

(Paskutinėmis dienomis chigiečiai gavo nemažai laiškų iš Lietuvos, kurie buvo rašyti apie gegužės mėnesio pabaigą, tik kelios savaitės prieš rusų vokiečių karą.

Žemiau paduodame keliolika ištraukų iš laiško, kurį nuo savo motinos iš Šaukoto gavo chigietė p. Bern'ce Shukis, gyvenanti adresu 4131 So. Francisco avenue.

Šis laiškas buvo rašytas gegužės 16.)

Brangi Dukrelė:

...Siunčiu tau kelintą laišką, bet nuo tavęs nesulaukiu... Pas mus prastos naujienos, nemalonu nei rašyti. Sunku apskaičiuoti kas dabar dedasi. Komisarai buvo atvažiuavę pas mus. Liepė pristatyti javus ligi gegužės 25 d. Sako, jei to nepadarysite, busite prašalinti iš ukio. Mes negalim (javų pristatyti), nieko negalim, ba neturim. Ant gyvulių uždėjo tokius mokesčius, kad nieks negali išsimokėti jokių būdų. Nežinom kaip gyvenim toliau.

"Laukė Atmainos".

Didžiausią betvarkę bolševikai įvedė Lietuvoje. Skurdas neapsakomas. Viską nusavino, nieko nebeturi žmonės, nei namų, nei ukių, nei gyvulių, nei pinigų. Kas ką turėjome, tai viskas dabar bolševikams priklausė. Žmonės kalba ir maldauja, ar neateis karė, kad galėtų išvaryti tuos prakeiktus raudonuosius, gal būtų kiek lengviau gyventi.

Visi kalba, kad bus atmaina, bet kur, kaip ir kada, tikrųjų žinių nėra.

"Vagys".

Pas mus valdžia susideda iš vagių, nes komunistų tarpe gero žmogaus nerasi. Jiems vogti ir plėšti — taip jie padarumą supranta. Turbut nėra pasaulyje didesnių skurdžių...

Mūsų laukai į šiluvų važiuojant nesėdi. Stovi žemė nedirbta. Pernai nuo mūsų kai atėmė, tai išdalino "bežemiams", o tie atsisakė dirbti tuščiai. Mūsų sėjos kiek galėjo, bet dirbi be upo, kaip ne sau...

Da gydytoją gali kur rasti, bet vaistų nėra. Dabar pas mus visur tuščia, ir vaistinės ir krautuvės, viskas pranyko, taip kaip pavasari giedra saulutė, kad sutirpina ledą.

"Šėtoniška Valdžia,"

Porą dienų atgal buvo atvažiuojęs K. Buškus, tau gerai pažįstamas. Sako, nuvažiuojęs į banką, manydamas kad gal gaus keletą rublių. Gavo atsakymą, kad nėra pinigų ir negausi. Jis labai keikė. Sako, kad juos perkunas sutrankytų tuos raudonskurius. "Man uždėjo mokesčius mokėti, o mano pinigų neduoda. Ir gyvenk prie tokios šėtoniškos valdžios!"

"Džiaugsmas Per Prievertą".

Aš turėčiau daug ką rašyti, bet nežinau ar tu dukrelė skaitysi, nes pas mus yra draudžiama teisybė sakyti. Vietoj ašarų ir liudėsio turime sakyti, kad esame linksmys ir patenkinti. Turime slėpti, kad jie viską nuo mūsų atėmė, bet turime girtis ir džiaugtis, kad jie "mums duoda".

...Gerai, kad jūs čia negyvenate dabar, kaip anais laikais. Šiandieną nieko neturėtumėte. Bolševikų Saulės spinduliai bet viską sudžiovė. Džiaugiuosi ir dėkavoju Dievui, kad jūs gyvenate laimingoj šalėj ir nematote tos plėšikų gaujos, kuri te-

rioja mus ir naikina mūsų šalį visokiais būdais.

...Parašyk kaip dabar Amerikoje... Pas mus laikraščio taip kaip ir nėra. Jie pilni melų ir plepalų, viską giria ir meluoja per akis. Jeigu kokios žinios buna iš užsienio, tai sunku tikėti — ar tai teisybė ar melas. Mes skaitom ir netikim.

Daug Šelmų.

Šiomet apie mus ir visur tvoras išvagia ir sudegino viską. Šelmų, vagysčių daug, ko pas mus pirmiau nebudavo. Tai daugiausiai bolševikų darbas, bet tokių nebudžia. Kur žmonės nekalti, tai tuos grada į kalėjimus arba ištremia į gilumą Rusijos. Net ir savieji negali sužinoti kodėl. Bet tokių dalykų nepastebėsi čia laikraščiuose, nes to nevalia dėti... Bolševikai karšto smėlio nepila mums ant akių, bet jie mus kankina kitoniškais būdais taip pat kaip karštu smėliu. Musų brangi lėtvynė niekados nesitiki ko ji šiandien susilaukė...

Keli kiti įdomūs laišakai rytoj ri užporyt).

Pakvietimas L.S.S ir L.D.D. Nariams

Trečiadienį vakare, rugpiučio 13 d., įvyks specialis bendras susirinkimas Naujienų name, pradžioje 8 val., anksčiau pažymėtų organizacijų. Beliko 2 savaitės iki parengimų chigiečių tradicinės Field Day, spaudos rėmimui, kuri įvyks rugp. 24 d., Liberty darže, Willow Springs.

Reikalinga tinkamai tam prisirengti. Abiejų organizacijų nariai yra kviečiami būtinai dalyvauti. —Kvieslys

Mat, Jonas Negali Atsilaikyti Pagundai —

Bet Gavo Nakvynę —

Jonas Sichy, 3247 So. Carpenter avenue, užtiklo atdarą policijos dėžutę prie 33-čios ir Morgan street. Pagunda buvo tolia didelė, kad jis neatsilaikė — ir patraukė dėžutės raktą. Bematant ten atpyškėjo policijos patrolka. Kad jai nereikėtų važiuoti atgal į Deering nuovadą be pasażierių — Sichy pasidavė.

Policija patyrė, kad jisai yra tas pats šposininkas, kuris telefonuodavo nuovadai, kad "žmogus guli ieloje", po to pats ten atsiguldavo. Nuvežtas į nuovadą gaudavo nakvynę — ko Sichy ir norėdavo.

Rypkevičiai Eagle Riveryj, Wis.

Milleriai Sugrįžo.

Antanas Rypkevičius, Universal Savings and Loan sekretorius ir "Naujienų" direktorius, su šeimyna išvyko dviejų savaitių atostogoms Eagle Riveryje, Wis., pas pp. šarkauskus.

Jau Draugijos Raštinėje.

Iš šiaurinio Michigano, kur leido atostogas, jau sugrįžo pp. P. Milleriai. P-as Miller vakar grįžo prie sekretoriaus pareigų Chicago Lietuvos Draugijos raštinėje, "Naujienų" name.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

Šitie Ciceriečiai Skundžiasi Valdininkais —

Truputį Nusiskundžia ir B'znieriais.

CICERO. — Vietiniai lietuviai namų savininkai, kurie yra susiorganizavę į Cicerio Lietuvių Improvement Kliubą, yra susirūpinę biznierių bandymais įsiveržti į rezidencines kolonijas.

Paskutiniame Kliubo susirinkime buvo raportuota, kad vietiniai biznieriai, kartu su miestelio valdininkais, nepaisydami gyventojų noro ir įstatymų, stato bizniškus triobesius, kur jie uždrausti, o iš kitos pusės — neįsileidžia tokių b'znierių, kurie galėtų šeiminkams daug pagelbėti, ypač maisto atžvilgiu.

Dėl Tavernų.

Negana to, kai kas rengias. atidaryti tavernus, stovinčius rezidenciniuose distriktuose, nors miestelio įstatymai nusakė, kad dabar tavernų yra per daug, ir tavernai, kurie užsidaro, neprivalo būti atidaromi.

Kliubo susirinkimas išrinko komisiją ir įgaliavo ją veikti pagal savo nuožūrą, šaukti net visuotiną kolonijos susirinkimą protestui prieš šį biznierių ir valdininkų tariamą "sauvaliavimą".

Nesilaiko Žodžio.

Asesorius Frank Christenson rinkimų kampanijoje prižadėjo kooperuoti su šios kolonijos gyventojais, ir ragino visus kreiptis prie jo įvairiais reikalais. Bet šiame susirinkime komisijos raportavo, kad šis atstovas valdžioje yra gana sunku sugaudyti ir paprastai duoda atsakymą, kad "negali nieko padaryti".

Susirinkimui taipgi raportavo, kad p. Christenson per tris kartus neatsilankė miestelio tarybos posėdžiuose.

Ciceriečiai turėtų laikyti šį dalyką omenyje. Buves

Aplankė Naujokus Fort Custerje

Vakar iš Fort Custer karo stoties, Michigane, sugrįžo 500 chigiečių ekskursija nuvažiuavusi ten aplankyti savo sunus, brolius, vyrus ir sužieduotinius.

Ekskursantai jiems nuvežė daug žurnalų, knygų, ir 17-ką pianų.

Vyras Pašovė Žmoną, Savo Konkurentą

MELROSE PARK. — Vietos policija turi po areštu 29 metų melroseparkietį Wilbert Bartelt, 1310 N. 11th avenue. Jisai prisipažino, kad laike ginčo su savo žmona Stephanie, ir 33 metų vyru Thomas Genkowski, kurio kompanijoje jis žmoną užtiklo, jisai abu pašovė. Jie buvo lengvai sužeisti.

Genkowski yra chigietis ir gyvena adr. 4816 S. Elizabeth avenue.

Nauji Profesoriai Armour Institute

Illinois Institute of Technology (buves Armour Institutas) skelbia, kad paskyrė Prof. Henry Cecil Spencer inžinerijos mokyklos dekanu. Jis yra iš Texas Mechanical College.

Institute taipgi profesorius Victor L. Streeter iš Denver, Colo., ir Dr. Herbert Bernstein iš Princeton.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

AUTOMOBILIŲ NELAIMES

Žuvo Mergina

Blue Islande, prie Peoria ir Vermont gatvių, dviejų automobilų susikūlimu buvo užmušta 29 metų mergina, Ruth Doermann, 2554 Grove avenue, Blue Island. Kita keleivė buvo sunaikta sužeista, taipgi antrojo automobilio šoferis, John Dzik, 18, nuo 11813 South Morgan st.

Kitos Nelaimės

Automobiliai taipgi užmušė: 30 metų Mrs. Grace Lynch, 218 Pine Avenue 22 metų Anton Kraft, 2646 Orchard Street.

Milžiniškas Standard Oil Uždabis

Virš \$21 Miliono

Standard Oil Company of Indiana skelbia, kad per pirmus šešis mėnesius šimet padarė \$21,763,134 gryo pelno, nežiurint to, kad šimet turėjo mokėti daug didesnius taksus negu pernai ir padėjo \$1,700,000 į atsargos fondą.

Pernai per tą laiką pelnas siekė apie \$20,000,000.

Laikys Balsavimus Lovų Dirbtuvėje

Darbo tarybos patvarkymu, bėgyje 30 dienų turi įvykti darbininkų balsavimai Banner Bed Co., lovų dirbtuvėje. Darbininkai turės pasirinkti CIO Furniture Workers, AFL uniiją, ar atimesti abi.

Pasivogė \$18,000

Du maskuoti panditai pasivogė \$18,000 pinigais ir čekiais iš Continental Currency Exchange biure, adresu 7706 Vincennes avenue. Biuras yra įrengtas alinėje. Piktadariai užrakino savininką A. Provan, jo sunų ir tris kostumerius šaldytuve, po to pabėgo laukiančiam automobiliu.

Nacių Spaudos Viršininkas Koncentracijos Stovykloje

ANKARA, Turkija, rugp. 11. — Diplomatinių šaltinių pareiškia patyrė, kad Dr. Carl Bomer, Vokietijos propagandos ministerijos spaudos viršininkas, tapo uždarytas koncentracijos stovykloje. Jis, esą, kaltinamas išdavikyste.

Sakoma, kad jis užsienio korespondentams davęs suprasti dar prieš karą su sovietais, jog tas karas greitai laiku prasi-dėsias.



Jūsų parama

"NAUJIENŲ" NAMO FONDUI
bus nuoširdžiai įvertinta

Sudegė Arklidės Chicagos Skerdyklose

Sudegė ir 11 Arklių

Naktį iš sekmadienio į pirmadienį pietiniam Chicagos skerdyklų gale kilo gaisras, kuris sunaikino Henry McNair arklides. Gaisre žuvo 11 arklių, tarp jų brangus veislinis arklys, Roman Stallion, kuris kainuojamas apie \$3,800.

Apie 40 kitų arklių pasisekė išgelbėti.

Gaisro gesinti suvažiavo apie 50 gaisrininkų aparatų, nes buvo pavojus, kad užsidegs gyvulių gerdai ir kitos skerdyklų dalys.

Nuostoliai siekia apie \$50,000.

Kaip Nebutų, Bausmės Išsisuko —

Už Tai, Kad Plunksnakotis Buvo Ne Vietoj — Tikrai Ne Vietoj!

Nereikia per daug aiškinti, galima gerai įsivaizduoti kokie bus rezultatai, jeigu žmogus neįteigiamas atsisei ant aštraus daikto, pavyzdžiui, smailaus plunksnakotio.

Galima todėl įsivaizduoti kaip jautėsi 31 metų chigietis, William Maivke, 2740 W. 27th Place, kuris vakar atėjo į trafiko teismą, ir nepastebėjęs, kad vienas advokatas neatsargioj vietoj — ant suolo — padėjo plunksnakotį, drąsiai sėdo savo pavargusioms kojomis duoti poilsio.

Trafiko teisėjas Quilici, simpatizuodamas su Maivke, jį paliosavo nuo bausmės už per greitą važiavimą automobiliu.

Seifai Gal Sunkūs, Bet Ne Visuomet Saugūs

Arba Vagilių Pirštai Labai Miklūs.

Kitoje vietoje rasite žinutę, kad plėšikai išnešė seifą iš lietuvių Jono Aleksiuono namų, adr. 6641 S. Richmond street.

Bet tai ne vienintelė vagystė, kurioje seifai vakar figuravo. Nežinomi piktadariai išnešė 600 svarų sveriantį seifą, ir 200 svarus sveriantį registrij iš Antano Pelkos alinės, adr. 2341 W. Chicago avenue. Seife buvo \$600.

Apieplėšė Skalbyklą, Valgyklą. Kiti vagys vakar rytą atplėšė seifą Elston Laundry Co., skalbykloje, ir pabėgo su \$450.00.

Trečioje vietoje, valgykloje ties 5750 Prairie avenue, vagys išėmė iš seifo \$500. Valgykla priklauso vienam Louis Tarnowski.

ARGI GALIMA JŲ KALTINTI JEI JIS LABAI MEGSTA "PARES" —

Bet Niekas Jo Nekviečia

Nugirdęs apie vestuvių vakarienę ar apie krikštynas, į jas atvykdavo — visuomet nekvietas — aukštas, simpatiškas dvasiškis — "kunigas".

Jis paprastai pats pirmiausiai pabučiuodavo jaunusias, ir visas kitas gražias merginas, pats pirmiausiai sėdavo prie stalo, ir pirmas atidarydavo buteliuką.

Gausiai Naudojosi "Dievo Dovanomis"

Dvasiškį paprastai žmonės pagerbia — o šis buvo ypatingai malonus — todėl niekas neginčydavo jam teisės visomis Dievo dovanomis "parėse" naudotis.

Bet truputį mažiau pagarbos negu kiti dvasiškiams turėjo Mr. ir Mrs. Ernest Panceriai, gyvenę ad. 8917 Bennett Ave. Nekviestam "kunigėliui" pasirodžius jų vestuvių puotoj, prie 88th ir Escanaba, jie pašaukė policiją. Atvykę policistai buvo sužavėti dvasiško simpatingu — ir jo sutona, bet pildydami pareigas išsivežė jį į South Chicago nuovadą.

Be Parapijos, Be Klebonijos

"Kunigėlis", kaip pasirodė, neturi parapijos, ir negano Dievo avelių; neturi, žinoma, klebonijos. Tikrenybė neturi teisės sutonos dėvėti, nes nėra kunigas.

Išsiaiškino, kad jis yra Edvardas Dykel, metų turi 24-is, ir gyvena adresu 2428 White Oak Avenue, Whitinge, Ind.

Jis, Edvardas Dykel, labai mėgsta parė. Jis mėgsta gražias merginas, jis mėgsta paūti — ir jis surado, kad lengviausias būdas visus tuos troškimus patenkinti — tai imperonuoti dvasiškį. Todėl jis pasivogė sutoną nuo vieno kunigo — ir pradėjo ragauti šio pasaulio griešnių linksmybių net su kaupu.

Pasiuntė Namą

Ir jam sekėsi, ar ne tiesa? iki jis susidurė su tais nenaudėliais Panceriais.

Policija davė jam savo palaiminimą ir pasiuntė namo.

Apiplėšė Marquette Parkietį John Aleksiuonų Namus

Išnešė Seifą; Sunkiai Dirbs, Bet Mažai Naudos Turės.

MARQUETTE PARK. — Jonui Aleksiuonui, 53 metų marquetteparkietui, ir šeimynai išvažiavus iš namų sekmadienį, vienas, o gal ir keli vagys į juos įsibrovė, ir apiplėšė.

Piktadaris ar piktadariai išnešė iš buto plieninį seifą, kuris sveria apie 100 svarų.

Kadangi seifas buvo uždarytas, tai vagiliams teks sunkiai padirbėti iki jį atidarys.

Bet jie mažai ką teras viduj.

Popieriai, \$10.

Kaip Aleksiuonas raportavo Chicago Lawn policijai, seife jisai turėjo pluoštą dokumentų, kurie yra beverčiai kitiems, ir vieną \$10 auksinę monetą, kurią jisai žadėjo padovanoti saanukui.

Kaimynai plėšikų ar plėšiko nepastebėjo.

GERB. Naujienų skaitytojai ir skaitytojų draugai! Pirkinių reikalais eiti į krautuves, kuriose skelbiamos Naujienos.

VAKAR CHICAGOJE

● Pavirtusi savo namo kieme mirtinai susižeidė 71 metų Mrs. Emma Thompson, 3222 McLean Avenue.

● Policija patyrė, kad 55 metų moteriškė, kuri buvo ištraukta iš Michigano ežero prie Lawrence Avenue, buvo Mrs. Hannah Wiot, 5356 Magnolia Avenue.

● Evanstone policija suėmė tris jaunuolius už viešbučio apiplėšimą. Jie yra: Jack Birgas, 1228 Victoria Street, Frederick E. Janson ir Edward Brown, 1314 Devon Avenue. Jie prisipažino.

● Iš sanitario kanalo prie Hamlin buvo ištrauktas lavonas apie 45 metų žmogaus. Kunas buvo darbinuose rubuose. Pavardė nežinoma.

● Susiginčiję apie tai, kuris iš jų dviejų pravažiavo raudoną šviesą prie Orchard ir Wrigtwood avenue, du motoristai apsimainė kumštėmis. Galiausiai vienas jų išsitraukęs revolverį oponentą pašovė. Sužeistas yra Charles McDonald, 736 South California, ir guli ligoninėje, antrasis — J. LaBarbera, 1429 N. Halsted st., yra kalėjime.

● Bežvejojamas Twin Lakes ežere, netoli Kenosha, prigėrė 19 metų berniukas, Donald Hansen, iš Park Ridge. Jisai iškrito iš valtės.

● 20 metų chigietis Wally Luke, nuo 534 Hinman avenue, Evanston išvyksta į Angliją tarnauti Britų karo aviacijoje. Jisai bus bombonešio lakunas.

● Iškritęs iš laivo prie Navy Pier prieplaukos prigėrė 45 metų chigietis, Edward Napier, 3751 Division street.

● Po trijų nepasisekusių bandymų galiausiai pasikorė 58 metų lenkas Frank Koss, 1606 Fullerton avenue. Jis sirguliuavo.

● Sulaukęs 73 metų amžiaus mirė Charles Hamill, garsus Chicagos advokatas ir veikėjas. Jisai gyveno ad. 179 Lake Shore Drive.

● Chicagietė Theresa Savie-la besimeldžiant šv. Alfonso bažnyčioje, 2845 Burling street, kas lai pavogė jos poketbuką. Moteriškė gyvena ad. 1233 Oakdale avenue.

● United Transport Service Employees of America autorizavo streiką balsavimus tarp "raudonkepurį" Chicagoje (tai tarnautojai gelžkelių ir autobusų stotyse, kurie padeda keliavams su bagažu). Uniija reikalauja pakelti jiems algas.

Mirė Išvažiuojęs Piknikauti

Bepiknikaudamas Michigan City, Ind., ežero pakrantėje, staiga susirgo 60 metų chigietis, Michael Bannes, 5642 W. 56th st. Jis buvo nuvežtas į vietinę St. Anthony ligoninę, ir ten netrukus mirė.

Armija Skelbia "Karą" Kandims

U.S. armija pasiryžusi neleist kandims apnikti kareivių uniformas ir vilnų atsargą, kuriuos turi įvairiose sandėliuose.

Dviejose Chicagos firmose, Reilly Tar and Chemical, taipgi Zero Company, armija užsėkė 1,280,000 svarų naftalinos.